

Informatieblad van de Rederscentrale

Rederscentrale:
H. Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende
Tel. 059 32 35 03
Fax 059 32 28 40
E-mail: rederscentrale@online.be

Verantwoordelijke uitgever:
Rederscentrale - Emiel Brouckaert (EB)

Medewerkers:
Sander Meyns (SM)
Céline Van den bosch (CV)
Marc Vieren (MV)
Jasmine Vlietinck (JV)

Iedere auteur behoudt de verantwoordelijkheid over de inhoud van zijn/haar bijdrage.

COLOFON

Wenst u ook te adverteren in ons blad? Neem vrijblijvend contact met ons op via bovenstaande gegevens.

JULI 2017

INHOUD

ICES adviezen en visserijmogelijkheden 2018	3
Algemene Vergaderingen Rederscentrale	5
Brexit Update	7
Aandachtspunten van de Rederscentrale	9
Werkgroep Visserij	11
Klankbordgroep Convenant 'Visserij Verduurzaamt'	12
Aanvoer & besomming	15
Quotaruiten	15
Stand der vangsten	16
Ruimtelijke ordening op zee	18
VLAM kiest nieuwe voorzitter en bespreekt jaarverslag 2016	19
Het verbruik van agro- en visserijproducten in België	20
Tagging kabeljauw Ierse Zee	21
Benthis Eindsymposium	22
VN-oceanenconferentie	23
Proclamatie Maritiem Instituut Mercator	24
Aanvullende quotamaatregelen	25
Marktsituatie	27
Vergelijkende zeevisserijstatistiek	30
Lijst der adverteerders	32

TRANSPORT & LOGISTIC SOLUTIONS

De Meer 10 • 8321 MT Urk - Nederland

Tel.: +31 (0)527 690943 • Mobiel: +31 (0)6 33317293 • Fax: +31 (0)527 690968

E-mail: planning@vebatrans.nl • www.vebatrans.nl

"Where will our knowledge take you?"

Naval architects, technical,
nautical and cargo surveyors
and consultants for marine,
shore based industry and transport

Kapelsesteenweg 286
2930 Brasschaat, Belgium
Tel.: +32 (0)3 664 02 79
Fax: +32 (0)3 605 19 63
antwerp@bmtsurveys.com
www.bmtsurveys.com

PUBLICITEIT

We keep you fishing

Bruinisse (NL)
Stellendam (NL)
Kilmore Quay (IRL)

PADMOS

Officieel Dealer
Mitsubishi Dieselmotoren

Bezoek/correspondentieadres: Deltahaven 18, Postbus 23, 3250 AA Stellendam (NL)
☎ +31 (0)187 49 80 20 @ info@padmos.nl www.padmos.nl

ICES adviezen en visserijmogelijkheden 2018

Zoals gewoonlijk op 30 juni werden ook dit jaar door ICES de wetenschappelijke adviezen voor de meeste vissoorten in de Noordzee en de Westelijke Wateren gepubliceerd. Dit gaf op nationaal niveau aanleiding tot overleg tussen het kabinet van de minister bevoegd voor visserij, Joke Schauvliege, het Departement Landbouw en Visserij, het ILVO en de Rederscentrale. Op internationaal niveau werden de nieuwe adviezen door ICES medewerkers voorgesteld op vergaderingen van de adviesraden (AC's). De Rederscentrale was aanwezig op de vergaderingen van de NWW- en de NZAC.

ICES adviezen

Het hierna volgende overzicht focust op tong en schol, maar meer details en alle reeds beschikbare andere adviezen kunnen teruggevonden worden op www.ices.dk.

In de **Ierse Zee** is er een blijvende negatieve situatie: de tong werd niet onderworpen aan een nieuwe assessment en daardoor blijft het advies een nulvangst. Onder andere schol en kabeljauw zijn wel herbekeken en voor deze soorten wordt een mogelijkheid tot gevoelige stijging van de vangstmogelijkheden geadviseerd. Tegen eind 2017 zullen de gegevens van tong toegevoegd worden aan de positieve herevaluatie van de andere soorten om de Ierse Zee te bekijken als een totaal pakket voor een ecosysteem benadering. De Rederscentrale hoopt dat het ILVO daar de conclusies van het tongproject in 2016 kan aan toevoegen, zodat ook voor tong een keerpunt van het negatief advies kan bekomen worden.

In de **Keltische Zee** zijn er positieve adviezen voor tong en schol in het Bristol Kanaal (Vilfg), respectievelijk mogelijkheden van +10% en +26% Total Allowable Catches (TAC). In de Vilhjk echter heeft ICES geen rekening gehouden met de 'choke' problematiek die de aanlandplicht met zich meebrengt en heeft op basis van onvolledige informatie en toepassing van het voorzorgsprincipe een nulvangst geadviseerd voor schol Vilhjk. Voor tong Vilhjk wordt hetzelfde principe toegepast, maar de uitkomst voor ICES is een advies voor een TAC die lager ligt dan de aanlandingen van deze soort in 2016.

In de **Golf van Biskaje** adviseert ICES een mogelijkheid om de TAC met 9% te verhogen. Voor het **Engels Kanaal** is de uitkomst dat de TAC van tong Vlle hoger kan dan in 2017. Voor tong Vlld is dat zelfs 40% hoger en hier gaan al stemmen om te grote fluctuaties te vermijden en in de decemberraad te mikken op een mindere stijging, maar dan wel met de garantie dat een hogere TAC wordt vastgezet voor een aantal jaar. Voor schol adviseert ICES apart over Vlld en Vlle, terwijl de TAC wordt bepaald voor de oostelijke en westelijke delen samen. Aangezien beide evaluaties positief zijn, wordt er ook voor schol Vlld de mogelijkheid verwacht dat de TAC 2018 verhoogt ten opzichte van 2017.

De **Noordzee** is een ander verhaal. Daar gaat het volgens de evaluatie van ICES zo goed met de bestanden dat hun berekeningsmodel moet worden herzien. Het is onbegrijpelijk

dat geadviseerd wordt om de tong Noordzee TAC met 8% te verminderen en schol met 36%. Voor de Belgische vissers is dit op basis van hun eigen vaststellingen in de zuidelijke Noordzee minder verrassend, maar op basis van de positieve cijfers in de ganse Noordzee is het niet logisch dat de uitkomst van een mathematisch model leidt tot een advies om de TAC te verlagen. Ook voor kabeljauw Noordzee wordt een correctie van de stijging van de TAC in 2017 geadviseerd en komt ICES uit op -12%. Een andere TAC waar de Belgische visserij naar uitkijkt is tarbot & griet. ICES bekijkt dit per soort en heeft al bepaald dat voor griet de vangstmogelijkheden omhoog kunnen. Aan tarbot wordt nog volop gewerkt en het advies voor de gezamenlijke TAC komt er pas in het najaar.

Samengevat oordeelt de Rederscentrale dat voor de Belgische visserij de ICES adviezen dit jaar erop wijzen dat de inspanningen die de afgelopen jaren zijn ondernomen om op een duurzame wijze de visserij te bedrijven uiteindelijk ook opnieuw in de Westelijke Wateren worden opgemerkt. Dat neemt niet weg dat er werk aan de winkel blijft om de vaststellingen van vissers nog beter in rekening te brengen.

Visserijmogelijkheden

Ongeveer één maand later dan gewoonlijk heeft de Europese Commissie de jaarlijkse mededeling gepubliceerd betreffende de stand van zaken met het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) en de raadpleging over de vangstmogelijkheden 2018. Een vertegenwoordiger van de Commissie, Norman Graham, was aanwezig op een NWWAC vergadering op 3 juli en stelde het document voor dat twee dagen later zou worden gepubliceerd. Hij legde uit dat de publicatie later is dan gewoonlijk omdat er meer en recentere economische gegevens in staan en omdat er gewezen wordt op de werkpunten rond de invoering van de aanlandplicht. Er werd toegegeven dat er nog werk aan de winkel is om beter up-to-date te zijn met de economische gegevens. Rond de aanlandplicht werd op het belang gewezen om de onhaalbaarheid aan te tonen en werd verwezen naar de Choke Mitigation Tool, gelanceerd door de NWWAC, en de samenwerking met de NWW lidstatengroep om die Tool daarvoor te gebruiken.

De Rederscentrale heeft de link naar de publicatie van de Europese Commissie op de website eur-lex.europa.eu rondgestuurd naar alle leden met de vraag om hun inbreng

Stedelijke vismijn NIEUWPOORT

Specialiteiten:

- dagverse garnalen
- duurzaam gevangen vis
- dagverse kustvis

Thuiskoopsysteem van de Vlaamse Visveiling:

- gunstige tarieven voor reders en vissers

Meer info: Stedelijke vismijn Nieuwpoort
vismijn@nieuwpoort.be - www.nieuwpoort.be
T 058 22 49 70 - F 058 23 67 20

VVC
EQUIPMENT
INDUSTRIE • BOUW • OFFSHORE • SCHEEPVAART

Kotterstraat 99
8380 Zeebrugge
+32 50 55 12 04

Hendrik Baelskaai 47
8400 Oostende
+32 59 32 12 10

www.vvcequipment.be

info@vvcequipment.be

Al sinds 20 jaar is VVC Equipment, een vooraanstaande leverancier van materialen voor de bouw, industrie, offshore, yachting en professionele visserij, waaronder staalkabels, touwen, verven, smeermiddelen, (plaatsing van) netten, (bedrukking van) kledij & veiligheidskledij. Spring gerust eens binnen !

te leveren aan het secretariaat ter verdere bespreking op de volgende vergadering van de Quotacommissie. Deze bespreking zal de basis vormen van het antwoord van de Rederscentrale op de consultatieronde.

Volgende stappen

Op basis van de reeds gepubliceerde adviezen en met de info te verwachten later op het jaar zal de Europese Commissie voorstellen voor TAC's en quota 2018 formuleren aan de ministerraad. Zoals omschreven in het openings-

artikel van de juni 2017 editie van dit maandblad, is dit de volgende stap naar een uiteindelijke beslissing van de visserijministers op de ondertussen wel bekende decemberraad. Op de eerder vermelde vergaderingen over de ICES adviezen is al vastgesteld dat de Rederscentrale niet al te veel moeilijkheden moet verwachten om minister Schauvliege en haar Europese collega's bevoegd voor visserij, te overtuigen om goede beslissingen te nemen over de quota die van belang zijn voor de Belgische visserij.

EB ■

Algemene Vergaderingen Rederscentrale

Op 22 juni 2017 vonden de Algemene Vergaderingen van de Rederscentrale CVBA (producentenorganisatie) en de Rederscentrale VZW (beroepsvereniging) plaats. Voor de leden die niet aanwezig konden zijn, volgt hier een samenvatting van de belangrijkste besproken items.

De vergadering startte met het overlopen van het jaarverslag 2016. Dit verslag omvat een overzicht over de activiteiten van de vennootschap. Verder worden evolutietabellen meegegeven over de aanvoer sinds 1975, de aanvoerwaarden sinds 1975 en de vloottoestand sinds 1950. Uit de tabel met betrekking tot de capaciteitsevolutie (zie bijgevoegde tabel), blijkt dat er op 31 december 2016 nog 72

Belgische vissersvaartuigen waren. In november 2016 telde de Rederscentrale 65 leden die een actief vaartuig bezaten. De overige bedrijven baatten op dat moment geen vaartuig uit, maar waren wel nog lid van de Rederscentrale. Enkele eigenaars bereidden het in de vaart brengen van een vaartuig voor, maar de meesten hebben hun licentie ter beschikking gesteld voor samenvoeging met in gebruik zijnde licenties. Van de 65 actieve vaartuigen behoorden 32 vaartuigen tot het klein vlootsegment en 33 vaartuigen tot het groot vlootsegment. De boomkor, zo goed als altijd in een aangepaste versie, was nog steeds het meest gebruikte vistuig binnen de Belgische zeevisserij.

Tevens worden in het jaarverslag de aanvoerhoeveelheid en -waarde van de laatste drie jaar in de Belgische havens weergegeven. Het hoofdstuk daarna is een overzicht van de marktsituatie 2016. Leden die de Algemene Vergaderingen niet hebben kunnen bijwonen, kunnen een exemplaar van het jaarverslag bekomen op het secretariaat van de Rederscentrale.

De jaarcijfers werden voorgelezen, toegelicht en vervolgens goedgekeurd met eenparigheid van stemmen. Daarna werd er beslist om de redersbijdragen niet aan te passen maar toch de mogelijkheid open te laten om de Raad van Bestuur de toestand te evalueren gedurende het tweede semester van 2017 en alleen indien het nodig zou blijken een verhoging vanaf 1 januari 2018 te laten doorvoeren. Tevens werd kwijting verleend aan de bestuurders voor het dienstjaar 2016.

Ook in 2017 blijft de Rederscentrale actief op alle beleidsniveaus; Europees, federaal, regionaal, provinciaal en gemeentelijk, en dit onder de sturing van de bestuursleden en met een team van medewerkers en partners die individueel en gezamenlijk een succesvolle Belgische visserijsector als streefdoel hebben.

31 december v/h jaar	Aantal vaartuigen	Totaal GT	Totaal kW
1950	457	26.341	44.426
1960	415	28.999	55.481
1970	332	31.185	74.160
1980	208	21.122	62.915
1990	201	25.498	77.102
1995	155	23.031	65.965
2000	127	23.054	63.502
2005	120	22.584	65.422
2006	107	20.035	60.190
2007	102	19.292	60.620
2008	100	19.007	60.620
2009	89	16.048	51.590
2010	89	15.812	51.198
2011	86	15.326	49.135
2012	83	15.053	47.554
2013	80	14.645	46.525
2014	79	14.556	46.289
2015	76	14.072	45.327
2016	72	13.855	45.051

Bron: Dienst Zeevisserij

CV ■

Machinefabriek Kramer BV

Oostzeedijk 4a
4486 PN Colijnsplaat
Tel. +31 (0)113 693010
info@kramermachines.nl
www.kramermachines.nl

AUTOMATISCHE HOOFDETEL VOOR GARNALEN

AKK300 COMPACT

MOSSELEN OESTERS MESHEFTEN VIS GARNALEN NOTEN THEE ZADEN

MARITIEME IT OPLOSSINGEN
VSAT – 4G – WIFI en meer

Oceansat BV
P.O. Box 33
4255 ZG Nieuwendijk
Nederland

T +31 (0)183 401025
M + 31 (0)6 20007158

www.oceansat.com

Wegen op zee

CE-gekeurd

Netcontrole

NIEUW!

Pulsvissen

MARELEC
Food Technologies
Redanweg 15
8620 Nieuwpoort, België
T +32 58 222 111
F +32 58 239 280
sales@marelec.com

marelec
IN BALANCE WITH YOUR NEEDS

www.marelec.com

Brexit Update

Verscheidende visserijvertegenwoordigingen uit EU lidstaten, waaronder de Rederscentrale, maken zich zorgen over wat de gevolgen kunnen zijn van de Brexit. De Rederscentrale blijft alle ontwikkelingen omtrent de Brexit nauw opvolgen. Deze maand wordt er onder andere gerapporteerd over de start van de onderhandelingen tussen het VK en de EU op maandag 19 juni, de traditionele Queen's Speech, een Ierse visserijstakeholder discussie over de Brexit en de beslissing van het VK om uit het Verdrag van Londen 1964 te stappen. Deze beslissing zorgde voor heel wat aandacht in buitenlandse en binnenlandse media. Ten slotte wordt er gerapporteerd over het bezoek van Michel Barnier aan de haven van Zeebrugge.

Start Brexit-onderhandelingen

Op maandag 19 juni zijn de onderhandelingen tussen het VK en de EU van start gegaan. Na de Britse verkiezingen begin vorige maand heeft de Britse premier Theresa May echter steun verloren. De Britse regering wil nog steeds een Brexit doorvoeren, maar de vraag blijft welke vorm die zal aannemen. Volgens Brexit-speerpunt van het Europees Parlement, Guy Verhofstadt, blijft de EU openstaan voor een blijvend lidmaatschap van het VK, maar daar moet wel iets tegenover staan. Premier May zal toegevingen moeten doen.

Op de eerste dag van de onderhandelingen zaten Europese onderhandelaars onder leiding van Michel Barnier en de Britse Brexit-minister David Davis aan tafel om de kalender en de methodiek vast te leggen. Tussen juli en september zullen beide partijen een week per maand samenzitten. De rechten van de Europese burgers in het VK en vice versa, de grens tussen Ierland en Noord-Ierland en het kostenplaatje krijgen de prioriteit.

Queen's Speech

Op woensdag 21 juni heeft de Britse koningin Elizabeth het parlementaire jaar in Londen geopend met de traditionele Queen's Speech. Deze toespraak, geschreven door de Britse premier, lijst de belangrijkste maatregelen die de Britse regering het komende jaar zal nemen en draaide vooral rond de Brexit. In de toespraak kwamen ook de maatregelen betreffende visserij aan bod. De zogenaamde Fisheries Bill zal het wettelijk kader voor het nieuwe Britse visserijbeleid bepalen. Deze vervanger van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) voor wanneer het VK de EU zal verlaten hebben, zou gebaseerd worden op het feit dat het land opnieuw het beheer van de Engelse wateren in handen zal nemen, de toegang tot deze wateren zal controleren en haar eigen quota zal bepalen. De Britse regering zal deze zomer in betrokkenheid van o.a. lokale handelsorganisaties, vissers en visverwerkers het wetsvoorstel verder uitwerken, dat vervolgens, net zoals de andere wetsvoorstellen, door het Britse parlement goedgekeurd moet worden.

Rederscentrale uitgenodigd door Ierse minister voor visserij

De Ierse minister bevoegd voor visserij, Michael Creed, was de hoofdspreker op een Ierse visserijstakeholder discussie over de Brexit. De Rederscentrale en de Deense visserij producentenorganisatie (DFPO) waren daarbij uitgenodigd, omdat dit volgens de minister de drie EU lidstaten zijn waarvan de visserij het meest kan getroffen worden door de Brexit. Het Ierse standpunt is dat elke poging om de toegang tot de Britse wateren en/of de verdeling van de quota te herzien, fors zal tegengewerkt worden. Hij gaf mee dat EU-onderhandelaar Michel Barnier had bevestigd tijdens

Michael Creed

zijn bezoek aan Ierland dat hij dit standpunt deelt. De Ierse Sea Fisheries Board (één van de wetenschappelijke instituten) zal ook het handelsaspect bekijken. De minister bevestigde dat hij nauw zal samenwerken met zijn collega's van andere lidstaten met visserijbelangen in Britse wateren.

Na de uiteenzetting over de Deense en Belgische situaties en de bevestiging van een verbondenheid van belangen, was er bij de Ieren toch een minderheid die wees op de problemen met het GVB en dat het misschien wel een opportuun was om ook de activiteiten in Ierse wateren te herbekijken. De minister was formeel: in Ierland kan er geen sprake zijn van iets anders dan een gemeenschappelijke benadering van de Europese lidstaten. De visserijministerraad blijft het forum waar het GVB wordt besproken, maar in het kader van de Brexit is er een unanimitie die niet ter discussie staat.

Verdrag Londen 1964

De London Fisheries Convention oftewel het Visserijverdrag van Londen van 1964 geeft onder andere vissersvaartuigen uit vijf Europese landen waaronder België, het historische recht om binnen de 6 tot 12-mijlszone in Britse wateren te vissen. Dit verdrag zorgde voor grote onzekerheid in de Britse visserijsector over de impact ervan na het afronden van de Brexit. Daarom werd de Britse regering onder druk gezet om zo snel mogelijk uit het Verdrag te stappen. Begin deze maand meldde de nieuwe Britse minister van milieu, Michael Gove, dat het VK weer de volle controle over de Britse wateren in handen zal nemen en dat Groot-Brittannië opnieuw een onafhankelijke kuststaat moet worden.

De beslissing van het VK om uit het Verdrag te stappen kreeg veel aandacht in de Europese Pers. Barrie Deas van de Britse National Federation of Fishermen's Organisations (NFFO) is zeer tevreden dat de Britse regering uit het Verdrag wil stappen.

Michael Gove

Ook de Schotse regering, die geen voorstander is van een Brexit, heeft laten weten dat ze de plannen van Gove steunt. In een reactie heeft de Europese Commissie laten weten dat ze nota neemt van

VANQUATHEM-LOMBAERTS-EGGERMONT

ADVOCATENASSOCIATIE

Georges VANQUATHEM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 KNOKE-HEIST
Tel. 050/51 43 43
Fax 050/51 03 06
G.S.M. 0475/68 00 69
E-mail info@vanquathemenpartners.be
BTW BE 0502.301.830

Visserijreglementering
Maritiem recht
Handels- en vennootschapsrecht
Faillissementsrecht
Bouwrecht en contracten
Huurrecht: handel en privaat
Verkeersrecht
Invorderingen
Familierecht

**Alle industriële en
scheepsherstellingen
mekaniek en plaatwerk**

bvba BEMA

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende
T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55
GSM Johan: 0477 31 54 15
GSM Ludo: 0477 33 54 35

BRANDSTOFFEN

VAN EYGEN b.v.b.a

Johan Vermander

*Mazout
Petroleum
Oliën*

Brugsesteenweg 101
8433 Middelkerke - Mannekensvere
info@brandstoffenvaneygen.be
tel. 058 23 36 72
fax 058 23 10 68

de Britse beslissing en stelt vast dat het Verdrag reeds vervangen is door de EU-wetgeving, en dat er een termijn van twee jaar vooropzeg moet gerespecteerd worden.

De plannen van de Britse regering om het visserijverdrag op te zeggen, komen niet bepaald als een verrassing voor de Europese visserijvertegenwoordigers, waaronder de Rederscentrale. EUFA (European Fisheries Alliance) waar ook de Rederscentrale deel van uit maakt, stelt dat vissers niet meteen gevolgen van deze politieke beslissing zullen ondervinden, maar benadrukt de potentiële ernstige gevolgen van de Brexit voor de visserijsector en de noodzaak van Europese besluitvormers om de rechten van de Europese vissers te beschermen.

Het Britse nieuwsblad Daily Mail schrijft dat Britse minister voor visserij, George Eustice, erkent dat Europese vissers na de Brexit toch toegang kunnen krijgen in Britse wateren als de Britten een 'eerlijker' quotum aandeel krijgen. Hij stelt dat zodra het VK de EU verlaat, ze de controle over de Exclussieve Economische Zone (EEZ) zullen nemen en afspraken zullen maken met de andere Europese landen betreffende quotaverdeling en toegang.

Belgische visserij en Brexit in de media

Naar aanleiding van de beslissing van Groot-Brittannië om uit het Verdrag van Londen 1964 te stappen, werd de Rederscentrale meerdere keren benaderd door nationale en

internationale pers. Zo bracht Terzake, het nieuwsprogramma op Canvas, een reportage uit in samenwerking met de Rederscentrale omtrent de gevolgen van de Brexit voor de Belgische visserij. In de reportage worden het belang van de Britse wateren voor de Belgische visserij en de bezorgdheid van de Belgische vissers benadrukt.

Vlaams minister-president Geert Bourgeois (N-VA) volgt daarbij de stelling van de Rederscentrale dat deze beslissing van de Britten een openingszet bij de onderhandelingen is. Hij is van mening dat de onderhandelingen tot een zeer goed handelsverdrag moeten leiden voor het belang van beide partijen. In dit kader had Geert Bourgeois op donderdag 6 juli een overleg met Michel Barnier, de onderhandelaar aangesteld door de Europese Commissie, in Zeebrugge waar de Rederscentrale ook bij was. Ook voor de haven van Zeebrugge kunnen de gevolgen van de Brexit immens zijn. De Rederscentrale bedankte Michel Barnier om al in gesprek te zijn gegaan met EUFA en stelde de vraag wanneer visserij tijdens de onderhandelingen aan bod zal komen. De visserijbelangen zullen volgens Michel Barnier pas ter sprake komen tijdens de tweede fase van de onderhandelingen (najaar 2018). De toegang van Europese vissers in Britse wateren zal tijdens de onderhandelingen gekoppeld worden met de algemene toegang van Groot-Brittannië tot de Europese markt.

EB/JV ■

Aandachtspunten van de Rederscentrale

In deze rubriek worden korte overzichten gegeven van de activiteiten van de Rederscentrale die niet of minder in aparte artikels aan bod komen. De leden/vennoten kunnen ten allen tijde het secretariaat contacteren als hierover meer informatie gewenst is.

Noordzee Adviesraad

Op 13 en 14 juni was de Rederscentrale vertegenwoordigd op de vergadering van het Uitvoerend Comité (ExCom) en de jaarlijkse Algemene Vergadering van de NZAC. Een toelichting van een lid van de Europese Commissie over interne en externe evaluaties van de controleregelgeving – die uiteindelijk tot één rapport hebben geleid – stond op de agenda. Daarnaast werd gerapporteerd over de werkzaamheden rond de aanlandplicht, het meerjarig beheerplan en de ruimtelijk ordening in de Noordzee.

Verder is er in de ExCom gestemd over de toepassing van het principe van overbrengen van minderheidsopinionen in de adviezen die door (meerderheid van) de AC-leden zijn goedgekeurd. De Algemene Vergadering draaide zoals gewoonlijk vooral rond een overzicht van de activiteiten over het voorbije jaar, de werkplanning voor het komende jaar en de inkadering daarvan in de financiële situatie. Een beoordeling van het voldoen van de verplichtingen voor een AC zoals opgelegd door de EU vormde daarvan ook een belangrijk onderdeel.

Overleg grindgebieden van 19 juni 2017

Op maandag 19 juni organiseerde FOD Leefmilieu samen met een aantal onderzoeksinstellingen een overleg over

de bescherming van grindgebieden in het Belgische deel van de Noordzee. Dit kadert binnen de doelstellingen onder de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRMS). Er zou een openbare aanbesteding worden uitgeschreven voor het storten van grindblokken. Er wordt geopteerd om dit in te plannen in zone drie van de Vlaamse banken. De Rederscentrale was ook aanwezig op dit overleg en maakte duidelijk dat deze zone inderdaad deel uitmaakt van het Marien Ruimtelijk Plan 2014-2020, maar het verbod op bodemberoerende visserijtechnieken tot op heden nog niet werd bekrachtigd door Europa. Dit leidt ertoe dat de plannen van FOD Leefmilieu vertraging zullen oplopen en het project waarschijnlijk niet zoals voorzien in 2018 zal kunnen uitgevoerd worden. De Rederscentrale stelt zich overigens vragen bij de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van dit project en wil absoluut vermijden dat een dergelijk project opnieuw leidt tot verplaatsen van visserijactiviteiten naar andere visgronden in het reeds beperkte Belgische deel van de Noordzee.

Aanlandplicht vissoorten Keltische Zee

De door de Noordwestelijke Wateren adviesraad (NW-WAC) opgemaakte Choke Mitigation Tool (manier van aanpak van de knelpuntsoorten) werd door de betrokken lidstaten en de Europese Commissie goed ontvangen. On-

der het Belgisch voorzitterschap werd daarrond een vergadering van experts georganiseerd met de bedoeling om aan alle beleidsmakers aan te tonen dat zeker niet alle problemen kunnen aangepakt worden om een volledige invoering van de aanlandplicht op 1 januari 2019 mogelijk te maken.

Deze vergadering, met inbegrip van een voorbereiding binnen de NWWAC, liep van 19 tot en met 21 juni, de tijd die nodig was om voor alle vissoorten onder een TAC-systeem in de Keltische Zee te beoordelen als ze een hoog risico hebben om een knelpuntsoort te worden, een gemiddeld of een laag. De uitkomsten van deze vergadering worden samengebracht in een rapport door de Ierse wetenschapper Dominic Rihan en zijn collega van de Europese Commissie Norman Graham. Het resultaat was dat er concreet kan aangetoond worden dat – wat vissers en visserijvertegenwoordigers, zoals de Rederscentrale al lang vertellen – een algemene toepassing van de aanlandplicht vanaf 1 januari 2019 zonder vroegtijdige sluiting van visserijen door knelpuntproblemen (Choke situaties) niet mogelijk is.

Het rapport werd ondertussen voorgesteld op de vergaderingen van de NWW lidstaatsgroep en de NWWAC van begin juli. Er is al aangegeven dat een gelijkaardige oefening voor andere zeegebieden kan bijdragen aan het erkennen van de noodzaak tot maatregelen om de knelpuntproblematiek aan te pakken. Voor de Keltische Zee blijkt die overtuiging bij lidstaten en Europese Commissie er al te zijn.

Strategische Stuurgroep Aquacultuur van 21 juni 2017

Op woensdag 21 juni vond een Strategische Stuurgroep Aquacultuur plaats in het VAC te Gent. Tijdens de vergadering werd de strategienota doorlopen en enkele kleine aanpassingen werden aangebracht. Ook was er de presentatie van een eventueel nieuw goed te keuren project i.v.m. de kweek van paling. Een stand van zaken van het opgestarte EDULIS-project in de Noordzee werd kort toegelicht. Vervolgens zullen nieuwe projecten aan bod komen begin 2018 ter beoordeling.

Raad van Bestuur Rederscentrale van 22 juni 2017

Net voor aanvang van de Algemene Vergaderingen kwamen de bestuursleden van de Rederscentrale bijeen. Er werd gerapporteerd over een aantal goedgekeurde cao's vanuit het Paritair Comité over de pensioenpijler van bemanningsleden, stagelopende motoristen die zijn ingeschreven als extra bemanningslid en het nieuwe puntensysteem voor de aankoop van persoonlijke beschermingsmiddelen. Andere thema's die quasi altijd geagendeerd worden op de bestuursraad zijn de aanlandingsverplichting en de Brexit. Voor de aanlandingsverplichting werden de aanbevelingen van de lidstaatsgroeperingen voor 2018 aan de Europese Commissie overgemaakt. Dit wordt in een verordening gegoten door de Commissie. Grote problemen voor de Belgische visserijsector worden pas verwacht in 2019. Betreffende de Brexit kwam het werk van de EUFA (European Fisheries Alliance), die er alles aan doet om de Europese visserijbelangen over te maken aan de Brexit-onderhandelaars, ter

sprake. Tot slot volgende een presentatie over de lopende en verwachte projecten van de Rederscentrale. Het valt te betreuren dat er nog steeds te veel tijd zit tussen het moment van indiening en de goedkeuring van projecten onder het EFMZV, waardoor vaak kostbare tijd verloren gaat. De Rederscentrale hoopt om tegen het einde van de zomer een aantal prioritaire projecten te kunnen opstarten.

Raamcontract verse vis provincie West-Vlaanderen

Volgens de wet van overheidsopdrachten mag de provincie West-Vlaanderen geen volmachten meer gebruiken bij leveranciers, maar moeten er raamcontracten afgesloten worden. Dit dient ook onder andere voor de aankoop van verse vis voor het restaurant van het provinciehuis Boeverbos. Op maandag 26 juni vond hierover een overleg plaats. Samen met de sector wordt gepleit om voornamelijk vis aangevoerd door Belgische reders in het aanbestedingsdossier op te nemen. Aankoop van duurzame Vlaamse vis onder MaViTrans (implementatie van een markterkenning op basis van de Valduvis-tool) zou in dit kader een opportuniteit zijn. Wat betreft de mogelijkheid om hier op korte termijn in te stappen, zijn er echter problemen betreffende het tijds kader van de implementatie van de markterkenning. Tijdens de Werkgroep Visserij werd overeengekomen dat ILVO inhoudelijk input zal geven zodat MaViTrans opgenomen kan worden in het aanbestedingsdossier.

EAPO

Op 26 juni was er ook een internetvergadering van de Europese Associatie van Producentenorganisaties in de visserij. Naast een overzicht van de activiteiten in de werkgroepen (Noordzee, Noordwestelijke Wateren, Zuidwestelijke Wateren, Noordelijk Pelagisch, Markten en Kaderrichtlijn Mariene Strategie) werden ook algemeen de commissievoorstellen rond regelgeving voor technische maatregelen en de aanpak van de aanlandplicht besproken. Een samenwerking met Europêche blijft een vast agendapunt, maar – mede door de Brexit vooruitzichten – blijven er meningsverschillen over de aanpak van deze intentie.

Technische Werkcommissie Visserij van 3 juli 2017

Tijdens de bijeenkomst van de Technische Werkcommissie Visserij werd het SALV-advies over de ontwerp beheerplannen Natura 2000 voor het Belgisch deel van de Noordzee gefinaliseerd. De openbare consultatie van FOD Leefmilieu maakt onderwerp uit van dit advies. Concreet gaat het om beheerplannen voor de vier Natura 2000-gebieden in overeenstemming met de vogel- en habitatrichtlijn. Tevens werd gerapporteerd over de TWV ad hoc werkcommissie, die werkt aan een verkennende nota voor de visserijsector 2030-2040 tegen eind juli 2017. Op basis van een toekomstverkenningdocument werkt de SALV vanuit acht invalshoeken om de socio-economische problematiek in de visserij te vatten. Tot slot werd door het TWV-secretariaat gerapporteerd over het briefadvies van november 2016 over het decreet tot instemming van het Verdrag 188 over werk in de visserijsector en over het advies over de aanlandingsverplichting. Dit advies resulteerde in een aantal vragen in de Commissie Landbouw van het Vlaams Parlement.

Werkgroep Visserij

De Werkgroep Visserij werd opgericht onder het Convenant 'Visserij Verduurzaamt' en groepeerde stakeholders die betrokken zijn bij de marktwerking. Samen met de andere werkgroepen - Vernieuwing, Beleid en Kust - wordt er getracht om de ambities van het Vistraject te realiseren. Op dinsdag 4 juli ging in de Rederscentrale te Oostende een zevende bijeenkomst door van de Werkgroep Visserij.

Acties Werkgroep Visserij

Begin 2015 werden ruim 20 doelstellingen uit het Vistraject, een uniek rapport waarin alle duurzaamheidsaspecten van onze visserijsector aan bod komen, toegewezen aan de Werkgroep Visserij. De Rederscentrale werd door de Task Force van het Convenant als trekker aangeduid. De ambitie luidt om deze doelstellingen tegen 2020 na te streven met aandacht voor een verdere ontwikkeling van de duurzame Belgische visserij, waarbij de consument wordt bediend met vis die hoog scoort op vlak van kwaliteit en die gevangen wordt met respect voor biologische evenwichten op zee.

Als eerste onderwerp van de vergadering werden er tijdens de Werkgroep Visserij een aantal actiepunten van de voorgaande vergadering overlopen. Toen werd vooral gesproken over het afstemmen van vraag en aanbod. Zo kwam het voorstel om bepaalde vissoorten in kleinere verpakking aan te bieden. Voor het gebruik van traceerbare kleine kistjes, zijn er bepaalde vissoorten (tong, tongschar en zeeduivel) geselecteerd om per hoeveelheid van 20 kg verkocht te worden. De kistjes met Track And Trace systeem zijn vanaf begin dit jaar intern in gebruik. Tijdens de Golfcampagne van vorig jaar werd reeds voorgesteld om bepaalde klassen van tong en bepaalde klassen van zeeduivel aangevoerd uit de Golf van Biskaje in kleinere kisten van 20 kg aan te bieden. Tijdens de Werkgroep Visserij kwam dit voorstel opnieuw naar voor. Daarnaast meldt de Vlaamse Visveiling (VLV) dat kopers om kwaliteitsredenen voorstander zijn om soorten zoals zeekeet en pijlinktvis in kleinere kisten aan te bieden.

Betreffende sortering van ruige rog werd er tijdens vorige vergaderingen voorgesteld om rog in meer gelijkmatige proporties in te delen. De sorteringen van ruige rog van 1-2 kg en van 2-3 kg zijn reeds in voege sinds maart 2017. De VLV heeft maandelijks een evaluatie gemaakt. Er werd lichtjes meer ruige rog aangevoerd (+7%) waarbij de gemiddelde prijs lichtjes gedaald is (-2%) vergeleken met vorig jaar. Voor rog 1-2 kg betalen kopers momenteel quasi hetzelfde als voor rog sortering 1-3 kg vorig jaar en voor rog 2-3 kg betalen de kopers nu iets meer.

Kwaliteit en verwerking

Tijdens de Werkgroep werd een stand van zaken gegeven betreffende het project van POM in samenwerking

met ILVO en SPINWEST omtrent de lokale verwerking van schol. Het project analyseert welke verwerking van schol haalbaar is, hoe de scholmarkt in elkaar zit, welke klassen van schol bestemd zijn voor welke markt, enz. Uiteindelijk zal er een businessplan en een economische analyse opgesteld worden.

Vervolgens kwam een discussiemoment aan bod omtrent kwaliteit en verwerking van vis, zoals de gutting, de duur van de zeereizen en de sortering van vis in de veilingen (handmatig en machinaal). Daarnaast was er eveneens aandacht voor de problematiek van personeel in de visverwerkingsindustrie.

Ten slotte werd er door het ILVO een toelichting gegeven omtrent het nieuwe project Spectra4fish. Het project gaat na of hyperspectrale cameratechnologie gebruikt kan worden voor versheidsbepaling van rog, versheidsbepaling van tong en detectie van bloedvlekken. Voordelen van hyperspectrale cameratechnologie zijn de objectiviteit van de methode en de snelle en niet-invasieve technologie. Daarnaast zijn de camera's makkelijk te installeren op sorteer- en transportbanden, is het mogelijk om gelijktijdig verschillende parameters te meten (vb. bloedvlekken en parasieten) en kan elk product gemeten worden. Het project wordt in vier werkpakketen gerealiseerd. De effectieve implementatie is niet meegenomen in het project.

Strategiebepaling MaViTrans (Valduvis-tool)

MaViTrans, een project van de Rederscentrale in samenwerking met het ILVO, bestond oorspronkelijk uit de subprojectideeën MaViTrans Market en MaViTrans Support en werd ingediend op 15 januari 2017. Uiteindelijk werd dit projectidee gunstig geadviseerd door het beoordelingscomité, maar er werd gevraagd om dit projectvoorstel tot één geheel te verwerken. Het herwerkte voorstel werd positief beoordeeld, maar een officiële notificatie is nog niet ontvangen.

Tijdens de Werkgroep werden het werkplan en de rolverdeling toegelicht. In het eerste werkpakket zal de Rederscentrale tijdens de zomermaanden het wettelijk kader onderzoeken en op basis daarvan een lastenboek opstellen. Vervolgens wordt er een eerste stuurgroep in september georganiseerd, mits er meer nieuws is over de officiële notificatie. In het tweede werkpakket worden de verbetertrajecten opgesteld en voorziet het ILVO de begeleiding van de reders. In september worden de eerste gesprekken met reders voorbereid en ingepland. Ondertussen zijn reeds 28 engagementsverklaringen ondertekend. Deze reders worden eerst gecontacteerd. Tijdens eerste gesprekken vanaf oktober worden de scores en de werking van het systeem met de reder besproken. Ook worden de scores geüpdatet met aanvullende gegevens. Daarna worden de verbetertrajecten in samenwerking met de reders opgesteld.

De lancering van de markttoepassing wordt voorzien begin maart 2018. Er wordt een deadline opgesteld voor de vaartuigen die in aanmerking willen komen voor de eerste lancering. Alle ondertekende engagementsverklaringen die de Rederscentrale ontvangt vóór 31/12/2017 zullen op de veilklok komen. In een vierde werkpakket staat de Rederscentrale in voor de ontwikkeling van een logo en het organiseren van een event in het kader van de lancering van de markterkenning. Vervolgens worden er ook flyers voor kopers en vissers ontwikkeld en wordt er bredere promotie voorzien via magazines. Ten slotte wordt de website van Valduvis onderhouden en gepromoot.

In het vijfde werkpakket volgt ILVO de evolutie van de duurzaamheid van de vloot op. De streefwaarden worden herzien en mogelijks worden de drempelwaarden verhoogd. Daarnaast wordt de Valduvis-tool gefinetuned. In een laatste werkpakket is ILVO verantwoordelijk voor het datamanagement.

VLAM promotie en marketinginitiatieven

Als laatste stond VLAM promotie en marketinginitiatieven op de agenda. De productmanager van VLAM, Luk Huysmans, gaf een toelichting betreffende het programma 2017 voor de Sectorgroep Visserij.

De strategie van deze Sectorgroep is het beter vermarkten van Vlaamse visserijproducten (zowel binnen- als buitenland) met focus op de belangrijkste vissoorten die in onze havens aangevoerd worden. De grootste marketingdoelstelling in het binnenland is het consumptiepatroon van de Belgische consument te diversifiëren volgens de lokale aanvoer en de visseizoenen. Betreffende het buitenland worden er export bevorderende activiteiten gefaciliteerd met als doelstelling een toegevoegde waarde in de visserijsector te creëren.

In het programma 2017 wordt er voor promotie in het binnenland € 343.000 voorzien waarbij het grootste deel (€ 190.000) besteed wordt aan de Seizoen campagnes in media en verkooppunten. Daarnaast worden kleinere bedragen voorzien voor events, creatie (fotografie, copy, opmaak), marktonderzoek, werkingskosten en provisie. In het programma 2017 wordt er voor promotie voor het buitenland € 155.000 voorzien, waarbij het meest (€ 150.000) besteed wordt aan de Seafood Expo Global in Brussel.

Ten slotte kwam Enjoy It's from Europe aan bod. De Sectorgroep Visserij kan enkel binnen dit Europees promotiebeleid een project indienen in samenwerking met een partnerorganisatie uit een andere productgroep en deze partner moet bovendien in het buitenland gevestigd zijn. Het is verder niet evident om een partner te vinden die niet in concurrentie is met de Vlaamse agroproducten die reeds gepromoot worden door VLAM in de andere Sectorgroepen.

Samen met het Duits Wijninstituut werd in 2016 een driejarig promotieproject voorbereid binnen het EU-promotiebeleid Enjoy It's from Europe ter versterking van het huidige promotieprogramma. Het Duits Wijninstituut kreeg echter de financiering niet rond voor de call 2017, waardoor er geen promotieproject werd ingediend. Momenteel zijn er nieuwe contacten met de Duitse wijnindustrie en is er hoop om een programma te kunnen uitwerken tegen de volgende call.

JV ■

Klankbordgroep Convenant 'Visserij Verduurzaamt'

Op dinsdag 20 juni ging in het provinciehuis Boeverbos de tweede Klankbordgroep van het Convenant 'Visserij Verduurzaamt' door. Gezien de langzame opstart van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV), waardoor tot op heden slechts een handvol visserijprojecten werden goedgekeurd, hebben de partners van het Convenant ervoor geopteerd om de mogelijkheden die het EFMZV kan bieden te belichten in plaats van in te zoomen op reeds gerealiseerde projecten. Tijdens deel 1 werd een laatste maal teruggeblikt op het voormalige Europese Visserijfonds (EVF), dat als zeer succesvol wordt beschouwd.

Gedeputeerde van de provincie West-Vlaanderen, bevoegd voor visserij, Bart Naeyaert, verwelkomde de aanwezigen in de raadzaal van provinciehuis Boeverbos en sprak over de toenemende aandacht voor duurzaamheid van de vissersvloot. Ook haalde de gedeputeerde een aantal bedreigingen aan, zoals de Brexit. Bart Naeyaert hoopt op voldoende ondersteuning voor de visserijsector in samenwerking met andere lidstaten zoals Denemarken, Frankrijk en Nederland. Ook de aanlandingsverplichting kwam ter sprake waaruit duidelijk blijkt dat Europa totale controle wil over alle vissoorten die gevangen worden door onze visserijsector. Visserij slaagt er steeds in om de media te halen, dit is zowel een sterkte als een zwakte van

deze sector. Evenzeer gebeuren rampen op zee, waardoor we er moeten bij stil staan hoeveel moeite vissers doen om een vers stuk vis op ons bord te krijgen. Bart Naeyaert sloot af met goed nieuws; de raamovereenkomst voor de gloednieuwe visserijsimulator voor opleidingen is ondertekend.

Deel 1: Terugblik op het EVF

Johan Heyman, afdelingshoofd Departement Landbouw en Visserij, beschreef de vijf zwaartepunten onder het EVF en de verdeling van de middelen. Het gros van de middelen ging naar zwaartepunt 1 wat stond voor de aanpassing van de vissersvloot (63%). Een slooprondte maakte deel

uit van het EVF, waardoor de rentabiliteit van de vloot de volgende jaren zou kunnen groeien. Zwaartepunt 2, aquacultuur, kwam nauwelijks aan 2,5% van de middelen. Na afloop van het EVF kan geconcludeerd worden dat de Belgische aquacultuursector nog niet op het niveau staat waar Europa naartoe wil. In het EFMZV wordt hieraan duidelijk meer aandacht besteed. Zwaartepunt 3, maatregelen van gemeenschappelijk belang, was goed voor 25% van de middelen. Nieuwe vistuigen, redersateliers, commercialisatie, duurzaamheidsstraject etc. vielen hieronder. Zwaartepunt 4 klopte af op 8% van de middelen. Onder deze as werden projecten uitgewerkt ter ondersteuning van de duurzame ontwikkeling van visserijgebieden. Het laatste zwaartepunt, technische bijstand, klopte af op 1,5% van de middelen.

Aansluitend kwamen reders Benoit Beernaert en Geert De Groote aan het woord om een aantal concrete realisaties onder zwaartepunt 1 voor te stellen. Benoit Beernaert sprak over de verduurzaming van de vistuigen aan de hand van de SumWing. Door drie rederijen werd een proefproject opgestart, wat een sneeuwbaaleffect op gang zette. Een aantal creatieve geesten in de visserijsector zijn zelfs verder beginnen denken, wat leidde tot de introductie van de Ecoroll en de Seewing (garnaalvisserij). Het introduceren van de SumWing heeft dus geleid tot een pak investeringen in de visserij en het reduceren van de bodemimpact. Op basis van bevindingen van de Rederscentrale zijn door de reders ook inspanningen geleverd om de maaswijdte te vergroten. In samenwerking met ILVO werd een groot mazenpaneel in de rug van het net ontwikkeld en werd het Vlaams paneel geïntroduceerd.

Geert De Groote sprak over de vernieuwing van zijn vaartuig, de Z.98 Op Hoop Van Zegen, aangepast aan de huidige noden. De technieken in de nieuwe stuurhut maken het vissen overzichtelijker en veiliger. Tevens werd een sonarsysteem geïnstalleerd waarmee het reliëf en hardheid van de bodem kan gescand worden.

Hans Polet gaf aansluitend toelichting over het Europees Visserijfonds vanuit het oogpunt van het onderzoek. Toch keek Hans in eerste instantie vooruit op het EFMZV. Hij ziet een soort mismatch tussen de doelstellingen van het Vistraject en de mogelijkheden binnen het EFMZV. Onder het EVF werd een discardatlas opgemaakt met een duidelijk overzicht waar welke vissoorten worden teruggespoeld. Ook was er het overlevingsproject, dat werd voorgesteld

aan de hand van een filmpje. Schol, tong en schar werden gemonitord via dit project. Om een inschatting te kunnen maken over de overleving van vis, is er enorm veel data van individuele vissoorten nodig. Methodieken om de overleving te monitoren zijn 'tagging' of het bewaren van de vis in overlevingsbakjes. Een derde, goedkopere methode, gebeurt aan de hand van reflextesten. Wat kwaliteit betreft zijn ook heel wat projecten uitgevoerd: opvolging van de vistemperatuur, verplaatsen van vis in tubs en ten slotte het bewaren van garnaal. Er werd een nieuwe methode ontwikkeld waarbij de grijze garnaal veertien dagen kan bewaard worden zonder bewaarmiddel. Hans Polet eindigde met het Valduvis verhaal dat gestart is binnen het EVF en verder gezet wordt onder het EFMZV. Volgens hem werd aldus vanuit wetenschappelijke hoek de basis gelegd voor de verduurzaming van de visserijvloot. Frans Coussemont blikte terug op projecten ingediend onder zwaartepunt 4 in coördinatie van de provincie West-Vlaanderen. Op basis van specifieke thema's konden projecten ingediend worden die dan door een lokale stuurgroep goedgekeurd werden. In 2011 werd as 4 operationeel en kon de eerste call gelanceerd worden, waaruit de eerste projecten voortvloeiden. Uiteindelijk werden 35 projecten goedgekeurd onder acht verschillende calls.

Annie Cool, adviseur op het kabinet van minister Schauvliege, kreeg de kans om een aantal EVF-conclusies te formuleren. Annie Cool had aandacht voor de energiecrisis, waardoor extra middelen werden toegekend om brandstof besparende maatregelen toe te passen. Ook de afslanking van de vloot kwam aan bod. Er werden duidelijke stappen gezet naar verduurzaming, zowel naar energie-efficiëntie als naar selectiviteit van de vistuigen. Ook werd het aquacultuurplatform opgericht, gecoördineerd door een aquacultuurconsulent. In Vlaanderen werd vooral ingezet op wetenschappelijk onderzoek. Zwaartepunt drie stond voor maatregelen van gemeenschappelijk belang, waar ook promotie een deel van uitmaakte. Wetenschappelijk onderzoek, investeringen in de visveilingen werden ook ondergebracht onder dit zwaartepunt. Zwaartepunt 4 hing sterk af van de creativiteit van de indieners, maar Fish2Know, HaroKit en Fish Stories spreken tot de verbeelding. Annie Cool besloot dat het EVF als een succes kan beschouwd worden gezien de vele onderzoeken en concrete realisaties.

Deel 2: EFMZV als nieuwe motor voor verdere verduurzaming

Het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij werd voorgesteld op interactieve wijze, aan de hand van interviews met elf mensen uit de visserijsector die elk vanuit een ander oogpunt betrokken zijn bij het EFMZV. Het EFMZV bestaat uit zes unieprioriteiten, die allen een aantal artikels bevatten. Uit deze artikels valt af te leiden wie de begunstigden van mogelijke projecten kunnen zijn, wat de maximale steunbedragen zijn en wat de aanvaardings- en selectiecriteria inhouden.

Convenant (Krien Hansen - Natuurpunt)

Het Vistraject bestaat uit zes partners en is eigenlijk de drijfveer van het Convenant naar een duurzame Visserij. Natuurpunt heeft er bewust voor gekozen om niet aan de zijlijn te staan en zelf mee te werken aan de uitwerking van het Convenant. Krien Hansen beschrijft de werking van het

Convenant, met de Task Force, vier werkgroepen en tot slot de klankbordgroep die jaarlijks eenmaal bijeenkomt. Gezien de moeilijke doorstart van het EFMZV blijkt het niet evident om de vooropgestelde doelstellingen binnen de voorziene tijdspanne uit te voeren.

Investerings: (Sander Meyns - Rederscentrale)

Bij de opstart van het EFMZV was er veel onduidelijkheid over welke investeringen in aanmerking komen voor steun. Voor wat betreft de mogelijkheden zien we dat het EFMZV niet is aangepast aan de specifieke noden van de Belgische visserij. Bijvoorbeeld voor investeringen in het visruim is bepaald dat dit enkel geldt voor vaartuigen van maximum 15 meter, terwijl quasi alle vaartuigen onder Belgische vlag langer zijn dan 15 meter. De Rederscentrale vraagt aan Vlaanderen en Europa om rekening te houden met de noden van onze vloot en mogelijkheden te creëren zodat ook onze rederijen voldoende kunnen genieten van steun.

Valduvis (Kurt De Lange - Vlaamse Visveiling)

Kurt De Lange spreekt over de Valduvis score. De Vlaamse Visveiling beschikt over voldoende middelen en voorzieningen om de duurzaamheidsscore op de veilklok af te beelden. Wel moeten er nog een aantal cruciale afspraken gemaakt en knopen doorgehakt worden over de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een markerkenning. Via de Werkgroep Visserij onder het Convenant wordt dit verder uitgeklaard.

Visstocks (Loes Vandecasteele - ILVO)

De meeste visbestanden die van belang zijn voor de Belgische visserij kregen de laatste jaren positief advies omdat zij zich op een duurzaam niveau bevinden. Om dit te bepalen worden de biomassa, vangsten, visserijsterfte en rekrutering in kaart gebracht. De stock hangt ook sterk af van andere factoren, zoals klimatologische omstandigheden en impact van buitenaf zoals de bouw van windmolensparken.

Datacollectie (Els Torreele - ILVO)

ILVO tracht een fundament te leggen om een goed beleid te kunnen uitstippelen. Vaak is er kritiek op de data, maar elke partij speelt haar eigen rol en benadert dataverzameling vanuit een eigen invalshoek. Daarnaast vragen ook de visverwerking, ngo's, diverse overheden, ... naar visserijdata. Wetenschappers trachten om de meest kwalitatieve data te verzamelen. Binnen EFMZV kan maximaal 10,6 miljoen euro benut worden over zeven jaar. Onder het EVF werd een budget toegekend tot 1,7 miljoen euro per jaar. Ondanks het verminderen van de middelen, wordt meer data verwacht, wat voor ILVO geen evidentie is.

Kustvisserij/recreatieve visserij (Kris Vandecasteele - Nieuwpoort)

Kris Vandecasteele meldt dat het niet evident is voor recreatieve vissers om over te schakelen naar het beroepsvlootsegment. Uit het LIVIS project bleek dat er geen Belgische kleinschalige vissersvaartuigen zijn. Heel wat Belgische ondernemingen (hengelvissers) vissen onder Nederlandse vlag. De minister gaf reeds te kennen dat zij voorstander is van een uitbouw van kleinschalige visserij in België. Op dit moment worden de knelpunten in kaart gebracht via de Werkgroep Kust onder het Convenant.

Aquacultuur (Johan Heyman - Departement Landbouw en Visserij)

De Europese Commissie heeft beslist om aquacultuur verder te stimuleren onder het EFMZV. Dit resulteert zich nu al in een aantal concrete projecten. De selectie gebeurt via de strategische adviesgroep. Zij adviseren projectideeën en begeleiden goedgekeurde projectvoorstellen. Voor het onderzoek naar aquacultuur en de goedkeuring van projectideeën werd een selectiecomité opgericht onder leiding van een Nederlandse professor van de universiteit Wageningen met ervaring in aquacultuur.

Veiligheid (Luk Louwagie - Previs)

Luk Louwagie beschrijft de risico's die visserij met zich meedraagt en het belang aan preventiemaatregelen. Dodelijke ongevallen op zee zijn spijtig genoeg niet onontkoombaar. Het belang van het AIS (Automatisch identificatiesysteem) wordt benadrukt. De zwemvesten bevatten een zender die gekoppeld is met de stuurhut. Indien iemand overboord geraakt treedt het Man Over Boord systeem in werking. Globaal kunnen we concluderen dat de ongevallen met ernstige gevolgen in dalende lijn zijn, mede door het vele werk van Previs (preventie van arbeidsongevallen aan boord van visserijschepen).

Sea-Gastronomy (Jens van de Ven - NorthSeaChefs en Frank Vansteelandt - Westtoer)

NorthSeaChefs zorgt ervoor dat chefs aan de slag gaan met minder bekende vissoorten. Ook consumenten kunnen online meer informatie en recepten vinden over deze vissoorten. In samenwerking met Westtoer worden via het project Sea-Gastronomy aan zee workshops gegeven aan chefs. Dit houdt onder andere een bezoek aan de visveiling in. Chefs leren werken met minder bekende en seizoensgebonden vissoorten en krijgen concrete tips over hoe zij de vis kunnen promoten in hun restaurant.

Afval (Benoit Beernaert - Voorzitter VVC)

Benoit Beernaert geeft aan dat heel wat afval wordt aangevoerd na een lange zeereis, van colablikjes tot plastic. Wel wordt onderscheid gemaakt tussen het bedrijfsafval en het opgevisst afval. Voor dit eerste wordt door de reder een vaste bijdrage betaald. Voor hetgeen dat wordt opgevisst bestaat het project Fishing For Litter. Een overeenkomst met FOD Leefmilieu werd afgesloten. Zowel op vreemde havens als in België kunnen plastics en ander afval aangeland worden.

Europa (Céline Frank - Europese Commissie)

Mevrouw Frank is programmamanager EFMZV voor België en Nederland. Er wordt gesproken over de filosofie achter de beslissing van de Europese Commissie om geen nieuwbouw te ondersteunen. De visie van Europa is

dat zij bereid zijn om te investeren in nieuwe systemen en duurzame investeringen aan boord, maar de aankoop van nieuwe schepen ligt in handen van de reder. Ook wordt kort over de aanlandingsverplichting gesproken. De Europese Commissie roept op om projecten uit te voeren gericht op het bereiken van een haalbare aanlandplicht. Voor België is 17% van het totaal aantal middelen voorzien voor investeringen met betrekking tot de aanlandingsverplichting. Ook is de Europese Commissie op de hoogte van de Brexit. Céline Frank bevestigt dat de Europese Unie er alles aan zal doen om de Europese visserijbelangen te verdedigen, maar zij roept ook de Belgische sector op om zelf te participeren in Brexit-debatten.

Slotwoord door Annie Cool

In naam van Vlaams minister Joke Schauvliege, bevoegd

voor visserij, sloot Annie Cool de klankbordgroep af. De minister is vooral tevreden over de diversiteit van projecten die reeds in ontwikkeling zijn onder het EFM-ZV. Deze klankbordgroep onder het Convenant is tevens ook de klankbordgroep voor het nieuwe EFMZV. Dit programma biedt nieuwe mogelijkheden. Ondanks de trage opstart, zijn de middelen nu volop beschikbaar. De minister roept op om optimaal gebruik te maken van deze middelen, ieder vanuit zijn of haar perspectief. Deze opvolger van het EVF is ruimer en breder, maar kent ook beperkingen. Het Vlaams uitvoeringsmechanisme wordt getrokken door het Departement LV. Samen met programmafacilitator Frans Coussement helpen zij de invulling van het EFMZV dragen.

SM ■

Aanvoer & besomming

Belgische vaartuigen in Belgische havens

Juni 2017

	Gewicht (kg)	Waarde (€)	G.P. (€/kg)
Stedelijke vismijn Nieuwpoort	20.113	130.131	6,47
Vlaamse Visveiling	1.154.944	4.747.644	4,11
TOTAAL	1.175.057	4.877.775	4,15

Quotaruiten 2017

België krijgt van het Verenigd Koninkrijk
0,5 ton wijting VIIa 0,5 ton schol VIIfg 1 ton schol VIIhjk 20 ton schol VIIde

Het Verenigd Koninkrijk krijgt van België
143 ton sprot II, IV

België krijgt van Ierland
4 ton kabeljauw VIIa

Ierland krijgt van België
4 ton zeeduivel VII

België krijgt van Ierland
50 ton schol VIIa

Ierland krijgt van België
10 ton schelvis VIb, XII, XIV 20 ton zeeduivel Vb, VI

België krijgt van Ierland
100.000 kW zeedagen demersale in BSA

Ierland krijgt van België
14 ton zeeduivel VII

Stand der vangsten

	VISBESTAND ¹		QUOTUM 2017	AANVOER	%
Kabeljauw	Ila(EU);IIla(≠SK,≠KT);IV		1.544	160,48	10,39
	VIIa		5	Gesloten	Gesloten
	VIIbc;VIIe-k;VIII;IX;X		110	67,04	61,02
	VIIId		96	16,14	16,74
	Totaal		1.756	248,14	14,13
Schelvis	Ila(EU);IV		235	7,63	3,25
	Vb,Vla(EU+IW)		4	0	0,00
	VIIb-k,VIII,IX,X		107	81,08	75,62
	VIIa		45	3,56	7,90
	Totaal		391	92,27	23,59
Zwarte koolvis	Ila(EU);IIla;IIIbc(EU);IV		35	7,80	22,29
	VII,VIII,IX,X		6	0,51	8,50
	Vb(Faeröer)		56	0	0,00
	Totaal		97	8,31	8,57
Witte koolvis	VII		378	16,68	4,41
Leng	IV(EU)		28	1,48	5,20
	V(EU+IW)		9	0	0,00
	VI,VII,VIII,IX,X,XII,XIV(EUIW)		60	16,07	26,91
	Totaal		97	17,55	18,05
Wijting	Ila(EU);IV		200	24,66	12,33
	VIIa		2	0,81	50,59
	VIIb-k		418	183,00	43,80
	VIII		10	0,10	1,00
	Totaal		629	208,57	33,14
Schol	Ila(EU);IIla(≠SK,≠KT);IV		8.409	1.916,08	22,79
	VIIa		90	52,52	58,36
	VIIde		2.131	1.173,43	55,07
	VIIIfg		190	123,61	65,05
	VIIhjk		9	4,61	50,11
	VIII,IX,X		5	0,20	4,00
	Totaal		10.834	3.270,45	30,19
Tong	II,IV(EU)		1.494	263,11	17,61
	VIIa		13	6,21	47,77
	VIIId		889	441,84	49,70
	VIIe		43	21,42	49,78
	VIIIfg		567	370,70	65,36
	VIIhjk		94	15,96	16,93
	VIIIab		268	115,20	42,99
	Totaal		3.369	1.234,44	36,64

¹ EU=EU-wateren; IW=internationale wateren; NW=Noorse wateren; SK=Skagerrak; KT=Kattegat

	VISBESTAND ¹	QUOTUM 2017	AANVOER	%	
Tarbot en griet	Ila,IV(EU)	411	172,94	42,11	
Rog	Ila,IV(EU)	258	76,09	29,49	
	Vlab,VIIa-c,VIIe-k(EU)	794	474,76	59,80	
	VIIId(EU)	129	78,78	60,86	
	VIII,IX(EU)	8	0,96	12,00	
	Totaal	1.189	630,59	53,02	
Golfrog	VIIe	15	Gesloten	Gesloten	
	VIIId(EU)	2	Gesloten	Gesloten	
	Totaal	17	Gesloten	Gesloten	
Schar en bot	Ila,IV(EU)	503	151,01	30,02	
Tongschar en witje	Ila,IV(EU)	596	82,75	13,88	
Roodbaars	Vb(Faeroer)	3	0	0,00	
Andere soorten nozo	IV(NW)	52	0	0,00	
Makreel	Ila(EU);IIIa;IIIbc(EU);IV	104	81,69	78,69	
	Vb(EU+IW);VI,VII,VIIIabde	70	7,09	10,13	
	Totaal	174	88,78	51,08	
Sprot	Ila,IV(EU)	280	0,02	0,01	
	VIIId	1	0	0,00	
	Totaal	281	0,02	0,01	
Horsmakreel	IVbc,VIIId(EU)	56	38,52	68,79	
	Ila,IVa(EU);VI,VII(≠d),VIII;Vb	6	0,33	5,45	
	Totaal	62	38,85	62,61	
Heek	Ila,IV(EU)	62	9,10	14,78	
	Vb(EU+IW);VI,VII;XII,XIV(IW)	376	31,93	8,50	
	VIIIabde	22	2,43	11,06	
	Totaal	459	43,46	9,46	
Zeeduivel	IV(NW)	20	0	0,00	
	Ila,IV(EU)	357	35,01	9,80	
	VI;Vb(EU+IW);XII,XIV(IW)	55	0	0,00	
	VII	2.093	867,41	41,45	
	VIIIabde	341	84,07	24,68	
	Totaal	2.866	986,49	34,42	
Schartong	Ila,IV(EU)	12	0	0,00	
	VII	465	153,63	33,04	
	VIIIabde	16	5,26	32,03	
	Totaal	493	158,89	32,21	
Langoustine	Ila,IV(EU)	1.401	392,63	28,02	
	VII	18	0,90	5,12	
	VIIIabde	5	0,02	0,40	
	Totaal	1.424	393,55	27,64	
Haring	IVc,VIIId(≠Blackwater-bestand)	62	6,10	9,89	

Ruimtelijke ordening op zee

Natura 2000 in Deense Wateren

De Rederscentrale werd op 27 juni door het Deense agentschap voor Landbouw en Visserij uitgenodigd voor een workshop over vijf Deense Natura 2000-gebieden. In twee van deze zones, namelijk Gule Rev en Jyske Rev is de Belgische visserijactiviteit significant. Het gaat om gebieden in de ICES zone IVb, ter hoogte van Hanstholm en Thyborøn.

Afbeelding 1: De 5 Natura 2000-gebieden in Deense Wateren

Beheer van mariene beschermde gebieden

Dit project maakt deel uit van het Natura 2000 netwerk in overeenstemming met artikel 11 en artikel 18 van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Vijf gebieden, die voor meer dan 60% uit riffen bestaan, werden uiteindelijk aangewezen:

- "Lønstrup Rødgrund" - ICES-zone 43F9
- "Thyborøn stenvolde" - ICES-zone 42F7
- "Jyske Rev, Lillefiskerbanke" - ICES-zones 42F6 and 42F7
- "Store Rev" - ICES-zone 44F9
- "Gule Rev" - ICES-zones 43F7 and 43F8

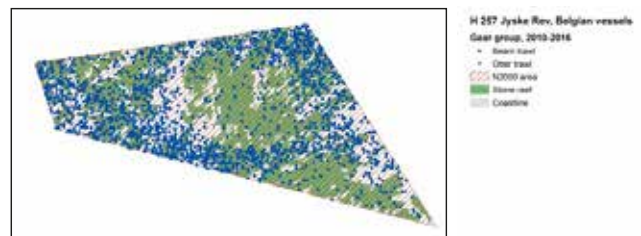
In Denemarken bestaan reeds 252 SAC's (Special Areas of Conservation onder de habitatrichtlijn) en SPA's (Special Protection Area onder de vogelrichtlijn). Ze bedekken 18% van de Deense Wateren. Elke zes jaar wordt de status van deze gebieden gerevalueerd via een referentieanalyse. Het komende jaar wordt voor elke van deze vijf sites een beheerplan opgemaakt met als algemene doelstelling het bereiken van een gunstige beschermingsstatus aan de hand van het beschermen van riffen tegen verstoring en fysieke vernietiging. Concreet zal dit gebeuren aan de hand van het reguleren van visserij-inspanning op de riffen.

Visserijactiviteit in de beheerzones

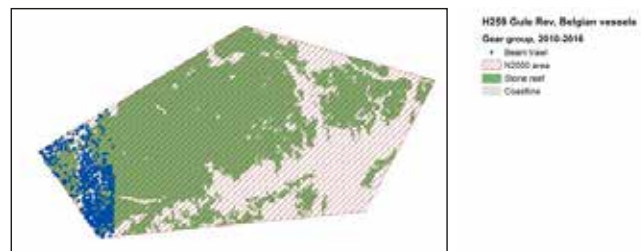
Om de visserijactiviteit van de Belgische vloot te bepalen werd gebruik gemaakt van VMS gegevens vanaf de jaren 2010 tot en met 2016. Hieruit kunnen we afleiden dat visserij wordt bedreven in drie gebieden, namelijk Gule Rev, Store Rev en Thyborøn Stenvolde. Uit tabel 1 valt af te leiden dat voornamelijk het gebied Jyske Rev van belang is voor de Belgische boomkorvisserij. Ook zien we een zeer beperkte activiteit van bordenvissers in 2010. Het merendeel van de visserijactiviteiten vindt plaats in het noordoosten en het zuidwesten van de site, wat te zien is op afbeelding 2. In het gebied Gule Rev wordt over de laatste drie jaar gemiddeld zo'n 300 uren gevist door Belgische boomkorvaartuigen. Dit gebied ligt voor een groot gedeelte in het Skagerrak, waar geen Belgische visserijacti-

	VMS hours 2010	VMS hours 2011	VMS hours 2012	VMS hours 2013	VMS hours 2014	VMS hours 2015	VMS hours 2016
Gule Rev							
TBB	57	127	303	215	414	258	222
Jyske Rev							
OTB	8	0	0	0	0	0	0
TBB	377	526	415	668	850	469	509
Thyborøn Stenvolde							
TBB	0	0	0	8	2	0	4

Tabel 1: Belgische activiteit in de 3 Natura 2000 gebieden van 2010-2016

Afbeelding 2: Belgische boomkor- en bordenvisserij in Jyske Rev van 2010-2016

Afbeelding 3: Belgische boomkorvisserij in Gule Rev van 2010-2016

viteiten zijn toegelaten. Dit leidt ertoe dat enkel de westelijke zone van dit gebied wordt bevestigd, weliswaar zeer intensief (zie afbeelding 3). In Thyborøn Stenvolde is de activiteit zeer beperkt.

Procedures en timing

De komende weken zal het Deense Agentschap voor Landbouw en Visserij werk maken van een draft voorstel van de bufferzones voor deze Natura 2000-gebieden. Dit zijn zones die rondom het gebied gecreëerd worden ter afbakening en komen qua oppervlakte overeen met zes keer de waterdiepte. Aansluitend zal in dialoog met de Europese Adviesraden (AC's), de lidstaten en andere betrokkenen worden verder gewerkt aan het invoeren van de beschermingsmaatregelen. Uiteraard zal de Rederscentrale, als belanghebbende gezien de grote aanwezigheid van Belgische visserijactiviteit, zich aanmelden als stakeholder en dit proces nauwgezet opvolging ter verdediging van de Belgische visserijbelangen. De maatregelen zouden moeten doorgevoerd worden tegen 2020. Het voorstel zal in eerste instantie bezorgd worden aan de betrokken lidstaten, de Deense stakeholders en de AC's. Pas in een volgend stadium wordt het voorstel verder gecommuniceerd naar en besproken met andere betrokkenen.

VLAM kiest nieuwe voorzitter en bespreekt jaarverslag 2016

Vijfjaarlijks dienen alle VLAM-mandaten hernieuwd te worden. Voor de VLAM Sectorgroep Visserij gebeurde dit al begin juni. Op 23 juni gingen de Raad van Bestuur en Algemene Vergadering door, waar Guy Vandepoel werd verkozen als voorzitter. Tevens werd het jaarverslag van 2016 voorgesteld. Onderstaand wordt uitgeweid over de belangrijkste realisaties van de Sectorgroep Visserij tijdens het voorgaande kalenderjaar.

Afbeelding 1: vlnr Luc Ardies, Guy Vandepoel, Hendrik Vandamme en Frans De Wachter

Guy Vandepoel nieuwe VLAM-voorzitter

VLAM heeft naar vijfjaarlijkse gewoonte zijn bestuur vernieuwd. De nieuwe voorzitter is Guy Vandepoel (Boerenbond). Vandepoel (45 jaar) is afgestudeerd als bio-ingenieur aan de KU Leuven en is sindsdien werkzaam bij de Boerenbond in diverse functies. Na acht jaar op de studiedienst gewerkt te hebben, is hij in 2016 opgenomen als lid van het Hoofdbestuur van de Boerenbond. Vandepoel zetelde bij VLAM eerder al in de Sectorgroep Zuivel en de Sectorgroep Runderen. Hendrik Vandamme (Algemeen Boerensyndicaat) blijft ondervoorzitter. Luc Ardies (Unizo) wordt eveneens ondervoorzitter.

Jaarverslag 2016 - gedeelte visserij

In 2016 werd vooral inhoudelijk samengewerkt met media volgens de door VLAM gemaakte sector-overkoepelende afspraken. De samenwerking met Dagelijkse Kost op VRT, De Madammen op Radio 2 en het online luik werden verder uitgebouwd. Het online platform www.lekkervanbijons.be van VLAM nam een belangrijke plek in de acties in. De sub-website www.lekkervanbijons.be/vis, de nieuwsbrief, sociale media en de foodblog worden door het online team van VLAM opgevolgd. Samen met NorthSeaChefs en Knack-Weekend werd een Noordzeespecial van 132 pagina's met 100 visrecepten uitgegeven.

Promotie op het winkelpunt

In de verkooppunten werd de 'Vis van de Maand' in de kijker gezet met aangepaste visfiches, displays, winkelaaffiches, recepten en gebruikstips. Via een maandelijkse direct mail worden de vishandelaars aangespoord om actief mee te werken aan de acties om zo de impact van de campagne te vergroten. Op de B2B-site www.visinfo.be werden de marketinghulpmiddelen die VLAM aanbiedt uitgebreid met nieuwe infofiches.

Tongschar: 'Vis van het Jaar'

Met de 'Vis van het Jaar', die in 2016 aan zijn 28ste editie toe was, geeft VLAM jaarlijks een vissoort een extra duwtje in de rug. De 'Vis van het Jaar' wordt bekend gemaakt

in zijn topseizoen: wanneer hij culinair op zijn best is, voldoende wordt aangevoerd en niet in de paaiperiode zit. In 2016 was tongschar aan de beurt. De voorstelling van de 'Vis van het Jaar' kon rekenen op heel wat belangstelling van media en vakmensen. Samen met de persvoorstelling wordt winkelmateriaal verstuurd naar de visverkooppunten. De handelaars kunnen rekenen op infobrochures, receptenfolders en winkelaaffiches om de klanten te verleiden en de verkoop te stimuleren.

Viskok bekroond

Ook bij vakmensen uit de horeca wakkert VLAM het vuur voor vis van bij ons aan. Het evenement 'Viskok van het Jaar' bekroont de professionele chef die het beste gerecht met de 'Vis van het Jaar' op de menukaart van zijn of haar restaurant heeft. De uitreiking vindt traditioneel plaats in november tijdens de hoogmis van de horecawereld: Horeca Expo Gent. In 2016 mocht Sam Van Houcke van restaurant Onder de Toren in Hansbeke de felbegeerde titel 'Viskok van het Jaar 2017' achter zijn naam schrijven.

Focus op horeca-opleiding

AEHT is een internationale niet-gouvernementele organisatie (NGO) ontstaan in 1988 waar meer dan 430 Europese hotel- en toerismescholen uit meer dan 40 landen lid van zijn. Deze groepering organiseert uitwisselingsprojecten voor directies, leerkrachten en leerlingen en krijgt hierbij de steun van bedrijven uit de sector. AEHT is tevens een platform voor meetings en wedstrijden (nationaal en internationaal). VLAM sponsort de hotelscholenwedstrijd AEHT (12 scholen) voor het wedstrijdthema 'vis en seizoenen' met voorbereidende workshops vis fileren en visserijtechnieken.

Het VLAM-Smartboek richt zich specifiek op het horeca-onderwijs en wordt continue geüpdatet. Het is een digitaal platform (www.knooppunt.be) voor het boek 'Hoe bereid ik vis?' aangevuld met gebundelde inhoud die vroeger enkel verspreid te vinden was in brochures, websites, folders, fiches en film. Het smartboek vertrekt van de bestaande lay-out van het boek en integreert al het beschikbare materiaal (oud en nieuw) tot één gestructureerd en interactief geheel. Een mooi voorbeeld van de inhoudelijke verrijking van het Smartboek zijn de educatieve fileerfilmpjes en de uitgebreide Food Pairing suggesties. Ondertussen werd het Smartboek al geactiveerd door 1.400 leraars en leerlingen. In 2015 werd een Franstalige versie aan het Smartboek toegevoegd.

Internationale aandacht voor onze vis

VLAM promoot de waarde van de Vlaamse vissector, met accent op de versmarkt en verwerking, bij internationale aankopers in distributie, horeca en catering. De nadruk ligt steeds op de troeven van de Vlaamse vissector: vakmanschap, kwaliteit en duurzaamheid. De focus van de bui-

tenlandpromotie ligt op de beurs Seafood Expo Global. Dit is de belangrijkste visvakbeurs ter wereld. Tal van Vlaamse bedrijven zijn er aanwezig. De beursdeelname onder de VLAM-koepel Fresh Fish From Flanders is mogelijk dankzij de samenwerking met diverse partners: reders, veilingen, de provincie West-Vlaanderen en havensteden Brugge, Nieuwpoort en Oostende. Het Vlaams Paviljoen staat open voor deelname van visbedrijven onder de koepel Finest From Flanders.

Naast de beursdeelname is de optie genomen om jaarlijks in samenspraak met de visbedrijven een marktprospectie te organiseren in samenwerking met FIT (Flanders Investment and Trade) en hun vertegenwoordiger ter plaatse. Kroatië was met zes deelnemende bedrijven en twaalf Seafood aankopers een succes.

Het volledige jaarverslag kan geraadpleegd worden via https://www.pers.vlam.be/public/uploads/pers/files/2016_LR_jaarverslag.pdf

Bron: VLAM.be

SM ■

Het verbruik van agro- en visserijproducten in België

Het verbruik van vis, week- en schaaldieren in België steeg met 2% in 2016. Gepelde grijze garnalen waren fors duurder en halveerden in volume. De twee klassiekers, zalm en kabeljauw, zijn samen goed voor de helft van de verkoop van verse vis en dit aandeel blijft, vooral onder impuls van de zalm, groeien. Dat blijkt uit een grootschalig onderzoek dat VLAM liet uitvoeren door GfK Panel Services Belgium. Dit bedrijf volgt jaarlijks in opdracht van VLAM de aankopen voor thuisverbruik op bij 5.000 Belgische gezinnen.

Stijgende visbestedingen

In lijn met de licht stijgende voedingsbestedingen stegen de bestedingen van vis, week- en schaaldieren vorig jaar met 2%. De stijging was groter in Vlaanderen (+4%).

Het gekochte volume van de totale viscategorie kromp in België echter met 2% in 2016. In Vlaanderen bleef het gekochte volume status quo. Vooral diepgevroren vis, vis in

bokaal en de verse schaal- en weekdieren liepen terug. De verse en de gerookte vis wonnen lichtjes terrein (respectievelijk +1% en +3%). De verse bereidingen op basis van vis, schaal- en weekdieren kenden, in tegenstelling tot hun diepgevroren variant, wel een sterke volumegroei (+13%).

In totaal kocht de Belg vorig jaar iets meer dan 8 kg vis, week- en schaaldieren (vers, diepgevroren en verwerkt - inclusief vissalade) voor een waarde van 97 euro. De helft van het volume van vis, week- en schaaldieren wordt als vers gekocht.

De Vlaming is de grootste viseter in België en koopt 1,7 kg vis, week- en schaaldieren meer dan de Waal en 0,4 kg meer dan de Brusselaar. 94 gezinnen op 100 kochten vorig jaar vis, week- en schaaldieren en deden dit gemiddeld 20 keer of een halve keer meer dan het jaar voordien.

Stabiel volumeaandeel voor vis & co

De categorie 'vis, week- en schaaldieren' blijft binnen de korf van vlees, vis en gevogelte schommelen rond de 15% volumeaandeel. Het waarde aandeel is wel gestegen van 16,6% in 2008 naar ruim 18% in 2016. Het volumeaandeel

van gevogelte in deze korf neemt verder toe. Het steeg de afgelopen acht jaar van 24,7 naar meer dan 29%. Vlees heeft het moeilijk en ziet zijn aandeel krimpen. Niettemin blijft vlees wel marktleider en neemt het ruim de helft van deze korf voor zijn rekening.

Verse vis deed het goed

Verse vis was vorig jaar 6% duurder maar de aankopen stegen wel met 1% in volume per capita. De Belg kocht vorig jaar gemiddeld 1,6 kg verse vis. Verse vis kon niet meer kopers aantrekken maar de Belg kocht het wel vaker. De aankoopfrequentie steeg van 8,5 naar 9 keer op jaarbasis. Het segment van de gerookte vis deed het opvallend beter en kon wel meer kopers aantrekken. Verse mosselen waren in 2016 goedkoper en zowel het aantal kopers als het volume bleef op peil. Gepelde grijze garnalen, die fors duurder waren, halveerden in volume. De categorie van de diepgevroren vis, week- en schaaldieren laat een verdere daling optekenen, wat een voelbaar effect had op de totale categorie.

Kabeljauw en zalm nog dominanter

Kabeljauw blijft de populairste vissoort, op de voet gevolgd door zalm. 43% van de Belgische gezinnen kochten vorig jaar verse kabeljauw. Op de tweede plaats volgt verse zalm met 40 kopers op 100. Deze twee klassiekers, zalm en kabeljauw, zijn samen goed voor de helft van de verkoop van verse vis en dit aandeel is, vooral onder impuls van de zalm, groeiend.

De Noordzeevissen zeeduivel, poon, zeewolf, schelvis, wijting, schol en tongschar deden het beter in 2016 dan het jaar voordien.

De 'exotische' vissoorten zoals pangasius, tilapia en victoriabaas verliezen aan populariteit. Ook tong, hondshaai, koolvis, tonijn en rog verloren vorig jaar terrein.

Hard Discount groeit maar DIS 1 blijft marktleider

'DIS 1', die supermarkten zoals Delhaize, Colruyt en Carrefour omvat, bleef met zo'n 43% marktaandeel afgetekend marktleider. Hard Discount, zoals Aldi en Lidl, groeide na

enkele mindere jaren en is het tweede belangrijkste kanaal in de vismarkt. Het nam in 2016 een vierde van de verkoop van verse vis, week- en schaaldieren voor zijn rekening. De visspecialzaak verloor de voorbije periode marktaandeel en zakte onder de 10%. De buurtsupermarkt hield stand met een marktaandeel van 12,5%.

Visspecialist belangrijk in Vlaanderen

In Vlaanderen is de visspecialzaak voor verse vis belangrijker. Dit kanaal heeft in deze regio 23% van de markt in handen maar het aandeel staat sterk onder druk. Ook de openbare markt is voor verse vis een belangrijk kanaal (16% marktaandeel) in Vlaanderen. De marktkramer kan zijn positie, in tegenstelling tot de visspecialzaak, behouden. Samen zijn deze visspecialisten goed voor bijna 40% van de markt en belangrijker dan DIS 1.

Thuisconsumptie is de norm

Thuis is en blijft de belangrijkste consumptieplaats voor de viscategorie. Ruim twee derde van de visconsumptie vindt thuis of bij familie en vrienden plaats. Een derde is afhaal of buitenshuis. Er zijn wel grote verschillen per soort. Zo zijn scampi's en mosselen typische restaurantproducten. Kabeljauw is meer een thuisproduct. In het algemeen worden vis, week- en schaaldieren relatief vaker buitenshuis geconsumeerd dan bijvoorbeeld vlees en kip.

Bron: <http://VLAM.be>

SM ■

Tagging kabeljauw Ierse Zee

The Marine Institute (Ierland) voert, in samenwerking met Agri-Food and Biosciences Institute (AFBI) in Noord-Ierland en the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (CEFAS) in het Verenigd Koninkrijk, een kabeljauw-tagging project uit in de Ierse Zee. Het project wordt gefinancierd door de Europese Commissie met als doel een beter inzicht te krijgen in de factoren die invloed hebben op het kabeljauwbestand in de Ierse Zee.

In de vorige editie van dit informatieblad, werd reeds meegedeeld dat ingevolge quota-uitputting het vanaf woensdag 21 juni tot eind 2017 verboden is voor Belgische vissersvaartuigen om te vissen op kabeljauw VIIa. Toch vragen wij de aandacht van reders en bemanning voor het lopende tagging programma van kabeljauw in de Ierse Zee. Naast het niet mogen aan boord houden van kabeljauw in de Ierse Zee, is het namelijk ook mogelijk om de getagde exemplaren in andere ICES-gebieden op te vissen.

Historisch gezien vormde de vangst van kabeljauw uit de Ierse Zee een belangrijke bron van inkomsten voor de visserijsector. Sinds het einde van de jaren tachtig bleek het kabeljauwbestand in de Ierse Zee steeds af te nemen. Uit het nieuwe ICES advies voor 2018 blijkt nu dat door aanbreng van extra gegevens een veel positiever plaatje kan worden geschilderd. Verder onderzoek over dit visbestand blijft echter nodig om die positievere analyses te bevestigen.

Het driejarige project wordt gefinancierd door de Europese Commissie en is een partnerschap tussen de drie eerder vermelde onderzoeksbureaus. Door het merken (ook wel tagging genoemd) van de kabeljauw in de Ierse Zee, zullen de onderzoeksinstanties een beter inzicht kunnen krijgen over de visserijsterfte, het bestand, de verdeling en de bewegingspatronen van kabeljauw bin-

nen de Ierse Zee en omliggende gebieden. Ondertussen werden al meer dan 2000 kabeljauwen voorzien van een merkteken, maar slechts 22 opgeviste exemplaren gerapporteerd. Hierbij dus een warme oproep om deel te nemen aan dit project en getagde kabeljauwen te melden.

Indien u een kabeljauw vangt met een merkteken, gelieve de volgende gegevens te noteren: (1) nummer en kleur van het merkteken, (2) de datum wanneer, en (3) de GPS-coördinaten (lengte- en breedtegraden) waar, de gemerkte kabeljauw werd gevangen en (4) de totale lengte van de vis. Als het om een rood merkteken gaat, ontvangt u een beloning van 25 euro voor de verstrekte informatie. Als het om een blauw, geel of roze merkteken gaat, wordt een vergoeding van 75 euro uitbetaald.

Om een getagde kabeljauw te melden, gelieve contact op te nemen met Emma White via het telefoonnummer +353 91 387 200 of via e-mail: emma.white@marine.ie.

CV ■

Benthis Eindsymposium

Op woensdag 14 juli ging in Brussel het eindsymposium van het Benthis project door. Via Benthis onderzoeken de projectpartners en -stakeholders over heel Europa wat de impact is van de visserij op het zeebodemeecosysteem en gaan ze na of deze impact aanvaardbaar is. Tijdens deze meeting werden de eindresultaten van Benthis, ingedeeld in twee grote clusters, voorgesteld. De resultaten zijn positief in die zin dat de impact van onze vistuigen lager is dan vaak wordt geconcludeerd in voorgaande rapporten of studies. Toch luidt de boodschap dat er nog werk aan de winkel is om verdere stappen te zetten in het verduurzamingsproces waar de Belgische visserijsector permanent aan werkt.

Impact van visserijactiviteiten op het ecosysteem

In eerste instantie kwamen een aantal wetenschappers aan het woord die zich binnen hun werkpakketten voornamelijk gericht hebben op de intensiteit van visserijactiviteiten op het ecosysteem. Als we allereerst kijken naar de sleepnetvisserij over heel Europa, valt op dat gemiddeld de grootse intensiteit plaatsvindt in de Adriatische Zee, Tyrreense Zee, de Golf van Biskaje en het Skaggerak. Op tussen de 15 en 72% van de totale oppervlakte van de zeebodem wordt geen sleepnetvisserij bedreven. Daarnaast valt op dat 90% van de visserijactiviteiten plaatsvindt in slechts 50% van de zones. Heel wat gebieden zijn dus onbevisd, wat leidt tot de Benthis-conclusie dat vermindering van de impact door sleepnetvisserij kan bereikt worden via een minimale kost. Een kanttekening hierbij is dat niet alle visserijgebieden en sedimenten van de zeebodem makkelijk te bevissen zijn en alternatieve visgronden niet altijd succesvol blijken.

In een volgende presentatie werd stilgestaan bij de indirecte effecten van sleepnetvisserij, zoals op de populatie van de visbestanden. Uit analyse blijkt dat dergelijke indirecte effecten voornamelijk waarneembaar zijn bij lage visserijintensiteit. In geval van hogere intensiteit nemen directe effecten, zoals mogelijke verstoring van het sediment, de bovenhand. Wat betreft de populatie van de visbestanden werden wel positieve conclusies gevormd. Er is een positieve evolutie van de commerciële visbestanden waarneembaar, vooral de curve van pladijs kent een zeer gunstig verloop.

De coördinator van het project, Adriaan Rijnsdorp van Wageningen Marine Research (WMR), nam in zijn presentatie alle componenten (type vistuig, visserijintensiteit en kwetsbaarheid van de habitat) uit voorafgaande presentaties mee om deze in een assessment om te zetten. Wat betreft de habitat blijkt dat in modderige visgronden de zeebodem het meest kwetsbaar is voor visserijactiviteiten. Op meer dan 18% van alle moddergronden in de Noordzee wordt overigens sleepnetvisserij bedreven. De impact is daarnaast ook afhankelijk van het soort vistuig. Uit Benthis blijkt duidelijk dat de boomkorvisserij beter scoort dan voorheen, gezien de vele aanpassingen (zoals de SumWing en rolsloffen). De beviste oppervlakte blijkt minimaal waardoor de foodprint enorm goed meevalt. De penetratiediepte van de boomkor is dan weer een ander verhaal. Er kan dus geconcludeerd worden dat de zeer negatieve reputatie die de boomkor reeds jarenlang met zich meedraagt, niet langer te verdedigen is. Andere vistechnieken, zoals Flyshoot visserij scoren een stuk beter op vlak van penetratie van de bodem, maar bevissen een

veel grotere oppervlakte waardoor de footprint hoger is. Tot slot wordt gemeld dat de impact ook sterk afhangt van al dan niet eerdere visserijactiviteit in een betreffend gebied. Indien een bepaald gebied voorheen reeds fel bevestigd is, is de impact veel lager dan in gebieden waar nooit eerder visserijactiviteiten hebben plaatsgevonden.

Duurzaam beheer en verzachtende maatregelen

Tijdens deel twee van het eindsymposium werden een aantal mogelijke innovatieve technieken om de impact te verlagen voorgesteld. Innovaties in de bordenvisserij werden mee onderzocht binnen Benthis. Verschillende hydrodynamische bordennetten werden uitgetest, waarmee brandstofbesparingen van 18 tot 20% bekomen worden. Wat betreft de penetratie zien we dat de traditionele borden zo'n 8 tot 20 cm diep gaan, terwijl de nieuwe ontwerpen geen bodemcontact hebben. De vraag is dan uiteraard wat de impact hiervan is op de vangstefficiëntie. Eerste testen tonen gelijkaardige vasten aan, maar verdere testen aan boord van commerciële vaartuigen moeten deze stelling nog bevestigen.

Hans Polet van ILVO gaf een presentatie over de gelijkenissen en verschillen van de pulsvisserij ten opzichte van de huidige boomkorvisserij. Hij beschrijft eerst de traditionele boomkor, gekenmerkt door de zware tuigen en brandstofverspilling. De huidige alternatieve boomkortuigen met rolsloffen of vleugelprofielen zijn hiermee onmogelijk te vergelijken. Als we de pulsvisserij met de huidige boomkor gaan vergelijken zien we ten eerste een verschil in snelheid. Boomkorvisserij wordt hoofdzakelijk bedreven aan 7 knopen, terwijl de snelheid bij pulsvisserij op 5 knopen ligt. Als we kijken naar de diepte van de penetratie is een verschil merkbaar, namelijk 2 cm van de boomkor ten opzichte van 1,2 cm voor de puls. Wat betreft de vangstsamenstelling zien we dat er minder dan de helft bijvangst gevangen wordt bij de pulsvisserij in vergelij-

king met de boomkorvisserij. Wat wel in het voordeel van de boomkorvisserij speelt, is de optimale spreiding van visgronden. De pulsvisserij - bedreven door de Nederlandse vloot - concentreert zich voornamelijk in het zuiden en het oosten voor de Belgische en Nederlandse kust. De Rederscentrale merkt op dat de concentratie van pulsvisserij in relatieve beperkte gebieden leidt tot heel wat kritiek in onder meer Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Dit speelt een rol in het feit dat na jaren van onderzoek nog altijd op een legalisatie van de Nederlandse pulsvisserij wordt gewacht. Voor de Belgische visserij wordt uitgekeken naar een derogatie in de Westelijke Wateren voor het uitvoeren van een pulsvisserij proefproject.

De laatste presentatie ging over de socio-economische aspecten van technologische innovatie. Daarin werd gesteld dat als men een innovatief vistuig wil ontwikkelen, dan moet de sector betrokken worden, moet men 'out of the box' durven denken en gezamenlijke doelstellingen vastleggen. Factoren die investeringen beïnvloeden zijn: winstgevendheid, brandstofvermindering, subsidies, het sociale aspect (bemanning), kenniskringen, technologische aspecten, regulaties (bvb de mogelijkheid tot experimenteren, waarbij de Belgische noodzaak van een derogatie in de Westelijke Wateren voor pulsvisserij opnieuw ter sprake kwam) en het milieu aspect. Conclusie: de economische winstgevendheid is belangrijk maar volstaat niet. Ook andere factoren dienen mee in rekening gebracht worden bij innovatie.

Ten slotte werd kort gesproken over de mogelijkheid om Benthis II op te starten. Deze opstart zal voornamelijk afhangen van het vinden van voldoende financieringsbronnen. Projectcoördinator Adriaan Rijnsdorp sloot af met de bedanking van alle betrokkenen en kan na het succesvol afronden van Benthis met een gerust hart zijn pensioen ingaan.

SM ■

VN-oceanenconferentie

Van 5 tot 9 juni vond in New York de eerste grote Verenigde Naties (VN) conferentie over de toestand van de wereldzeeën plaats. De conferentie wil wereldwijd de aandacht vestigen op de bescherming van de oceanen en roept op tot actie. De VN beoogt om een sterk engagement voor de SDG14 (Sustainable Development Goals) aan te gaan en te zoeken naar vernieuwende partnerschappen om de SDG14 te realiseren. Vertegenwoordigers uit 193 landen namen deel aan de conferentie, waaronder ook België.

SDG14 is één van de 17 'Sustainable Development Goals' oftewel duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, een engagement van de VN. De SDG14 is specifiek gewijd aan de oceanen. Het omvat onder meer bevuilding door microplastics, verzuring, overbevissing en reservaten op zee. Daarnaast besteedt SDG14 ook veel aandacht aan ontwikkelingslanden. Hun economie moet kunnen profiteren van een duurzame visserij, aquacultuur en toerisme.

De VN-conferentie gehouden in New York stelt in consensus een beknopte verklaring op in de vorm van een Call for Action ter ondersteuning van de implementatie van SDG14, een rapport waarin de samenvattingen van de partnerschappen worden opgenomen en een lijst van vrijwillige verbintenissen.

In de Call for Action wordt verontrusting geuit betreffende negatieve gevolgen van de klimaatverandering, inclusief de stijging van de zeespiegel, temperaturen, oceaan- en kustverzuring, de afname van poolijs en extreme weersomstandigheden. Het document roept op om als klimaatregulator en als motor voor duurzame ontwikkeling en groei op te treden.

Een ander zorgwekkend onderwerp is de grote hoeveelheid plastic in zee. VN-secretaris-generaal Antonio Guterres stelt vast dat als we niets doen, de oceanen tegen 2025 1 ton plastic afval zullen bevatten voor elke 3 ton vis. Volgens een rapport van het Wereld Economisch Forum van 2016 zwemt er momenteel 150 miljoen kg plastic rond in de oceanen. Volgens Guterres hebben tegenstrijdige belangen over ter-

ritorium en natuurlijke rijkdommen ons tegengehouden om onze oceanen op te ruimen en weer gezond te maken. Er is nood aan versnelde acties om allerlei soorten vervuiling van de zee te voorkomen en te verminderen.

Het document ondersteunt alsook het gebruik van effectieve en geschikte gebied beschermende beheerplannen, inclusief mariene beschermde gebieden en andere geïntegreerde cross-sectorale benaderingen zoals mariene ruimtelijke ordening. In dit kader is er nood aan best beschikbare wetenschap, stakeholder engagement en de toepassing van de voorzorgs- en ecosysteembenaderingen in overeenstemming met internationale en nationale wetgeving.

De Call for Action omvat alsook stellingen specifiek gericht op visserij zoals de doelstelling om het duurzame visserijbeheer te verbeteren met inbegrip van het herstel van de visbestanden tot op het niveau van MSY (maximale duurzame opbrengst) op een zo kort mogelijke termijn door de implementatie van op wetenschap gebaseerde beheermaatregelen, monitoring en controle. Het document ondersteunt de consumptie van vis afkomstig van duurzaam beheerde visserij door de toepassing van voorzorgsmaatregelen en ecosysteembenaderingen waar nodig. Ook de versterking van de samenwerking en coördinatie van

regionale organisaties en organisaties voor visserijbeheer wordt ondersteund.

Daarnaast wil het document een einde brengen aan destructieve visserijpraktijken en illegale, niet gerapporteerde en ongereguleerde visserij door passende maatregelen te nemen, zoals de toegang tot subsidies ontnemen en vlaggenstaatverplichtingen en havenstaatverplichtingen te implementeren. Ook de verdere ontwikkeling en verbetering van vangstdocumentatie en traceerbaarheid van visproducten zijn beschreven in het rapport.

Verder opteert de VN voor een versterking van de capaciteitsopbouw en technische bijstand aan kleine en artisanale visserijen in ontwikkelingslanden om hun toegang tot mariene hulpbronnen en markten te verbeteren. Daar tegenover wordt er gesteld om visserij-subsidies die bijdragen aan overcapaciteit en overbevissing te verbieden.

JV ■

Proclamatie Maritiem Instituut Mercator

Het Maritiem Instituut Mercator zette de geslaagde leerlingen van het zesde en zevende jaar in de kijker tijdens de proclamatie op woensdag 28 juni. Directeur Jan Denys nam stipt om zeven uur het woord, verwelkomde de talrijk opgekomen genodigden en bedankte hen voor hun aanwezigheid. Onder de aanwezigen waren er de familieleden en vrienden van de afgestudeerden, leerkrachten en personeel van het Maritiem Instituut Mercator en heel wat stakeholders uit de maritieme sector, waaronder ook een delegatie van de Rederscentrale.

Jan Denys zei zeer verheugd te zijn dat opnieuw heel wat laatstejaars hun diploma behaalden. Sommigen met vallen en opstaan, anderen met brio. Hij onderstreepte het belang van het behalen van een diploma en verwees hierbij naar de oudere generaties die nooit de kans gekregen hebben om een diploma te behalen. Hij was dan ook bijzonder trots om te kunnen stellen dat zes leerlingen kun-

nen toegevoegd worden aan de bemanningslijst van de visserijvloot, die het op vandaag soms moeilijk heeft om voldoende gekwalificeerd personeel aan te monstern.

De Rederscentrale werd als belangrijke partner vernoemd en kreeg daarenboven de mogelijkheid om de afgestudeerden persoonlijk proficiat te wensen. Er werd hen

een waardebon van de VVC geschonken. Reders Eddie Cattoor, Bruno Decordier en Lorenzo Desmit namen die taak op zich. Twee leerlingen slaagden in het zevende jaar visserij en verkregen hun attesten voor de visserij: Myagi Byn en Yarin Declerck. Ook vier leerlingen die het deeltijds leren volgden mochten hun attest afhalen: Thibo Bulteel, Tim Callewaert, Gianni Gettemans en Ian Leduc. De Rederscentrale wenst alvast alle geslaagden een mooie carrière toe in de visserijsector en kijkt er naar uit dat de komende jaren de instroom aan nieuwe krachten via het visserijonderwijs gewaarborgd kan worden.

Naast de reguliere opleidingen organiseert het Maritiem Instituut Mercator ook opleidingen in samenwerking met

het Zeevissersfonds. Na de meest recente opleiding Schipper beperkt vaargebied ging op zaterdag 10 juni een mondeling examen door, dat vijf geslaagden opleverde. Ivic Aesaert, Dwayne Logghe, Franky De Rees, Michael Deckmyn en Lawrence Debruyne voldoen vanaf nu aan de bekwaamheidsnormen voor Schipper beperkt vaargebied die gesteld zijn in het KB van 13 november 2009 inzake vaarbevoegdheidsbewijzen voor de Zeevisserij. Na een stageperiode en een goedkeuring van hun stageboek kunnen ze hun VBB effectief bekomen. Ook hen wensen wij proficiat en een verdere succesvolle carrière in de visserij toe.

MV ■

Aanvullende quotamaatregelen

Na advies van de Quotacommissie begin juni, maakte de Dienst Zeevisserij op 26 juni de aanvullende quotamaatregelen over die op 1 juli 2017 van kracht werden. Hierna volgt een samenvatting van de wijzigingen.

Tong

Noordzee

Voor de periode 1 januari tot en met 31 oktober 2017 wordt voor de vaartuigen met een motorvermogen van maximum 221 kW (klein vlootsegment, afgekort KVS) een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 5.500 kg + 60 kg/kW. De tongvangst voor het groot vlootsegment (GVS) wordt gedurende de periode van 1 juli tot en met 31 oktober 2017 beperkt tot 5.000 kg + 17 kg/kW. Voor vaartuigen die uitsluitend de passieve visserij beoefenen, wordt er een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 6.500 kg + 40 kg/kW voor de periode 1 januari tot 31 oktober 2017.

Vilfg

Aan de vissersvaartuigen uit het GVS, die niet op de lijst Visvergunningen Golf van Gascogne 2017 voorkomen, wordt in de ICES-gebieden Vilfg voor de periode 1 juli tot en met 31 oktober 2017 een hoeveelheid tong toegekend die gelijk is aan 7 kg/kW. Aan de vissersvaartuigen die wel op de lijst Visvergunningen Golf van Gascogne voorkomen, wordt geen tong toegekend.

Vilhk

De tongvangsten van vissersvaartuigen uit het GVS worden vanaf 1 juli 2017 in de ICES-gebieden Vilhk per zee-reis beperkt tot 650 kg per vaartdag. Van zodra 75% van het quotum is benut, geldt de beperking van 300 kg per vaartdag.

Schol

Noordzee

Aan vissersvaartuigen met een motorvermogen van maximum 221 kW wordt in de ICES-gebieden II, IV voor de periode 1 januari tot en met 31 oktober 2017 een hoeveelheid schol toegekend die gelijk is aan 440 kg/kW. De scholvangst voor het GVS wordt gedurende de periode van 1 juli tot en met 31 oktober 2017 beperkt tot 350 kg/kW.

Vilhk

Voor de periode van 1 juli tot en met 31 december 2017 wordt aan de vissersvaartuigen uit het GVS een hoeveelheid schol toegekend die gelijk is aan 1 kg/kW.

Kabeljauw Noordzee

Vangstmogelijkheden per zeereis

De kabeljauwvangst in de periode van 1 juli tot en met 31 december 2017 van vaartuigen die uitgerust zijn met de boomkor wordt beperkt tot 350 kg per vaartdag voor het KVS en 700 kg per vaartdag voor het GVS in de Noordzee. Voor vaartuigen die niet zijn uitgerust met de boomkor geldt de beperking van 800 kg per vaartdag. Opmerking: tijdens visreizen in de Noordzee waar gewerkt wordt met netmaaswijdtes groter dan 100 mm in de bordenvisserij (TR1) of groter dan 120 mm in de boomkorvisserij (BT1) mogen bovenstaande plafonds met 400 kg kabeljauw per vaartdag worden verhoogd.

Vangstmogelijkheden volgens motorvermogen

Aan vissersvaartuigen uit het GVS waarvoor de eigenaars voor 15 juli 2017 een geldige aanvraag voor toewijzing per kW bij de Dienst Zeevisserij hebben ingediend, wordt in de Noordzee voor de periode 1 juli tot en met 31 oktober 2017 een hoeveelheid kabeljauw toegekend die gelijk is aan 3.000 kg + 16 kg/kW.

Aanpassing segmentquotum

Volgend segmentquotum uitgedrukt in ton op jaarbasis, zijn van toepassing vanaf 1 juli 2017.

Visbestand	KVS	GVS
Tong Vilfg	27	518

CV ■

SOCIAAL SECRETARIAAT VOOR ONDERNEMERS

Besox verwerkt reeds 70 jaar de lonen van de Belgische Zeevisserij, en hiervoor hebben we 6 medewerkers die dagelijks ter beschikking staan: **Patricia, Christa, Vanessa, Katrien en Frederiek** in onze burelen in Knokke-Heist en **Karin** in onze burelen in Oostende.

CONTACT

PATRICIA DE BAENE : PATRICIA.DEBANE@BESOX.BE | 050 63 07 18

CHRISTA MEYSSEMAN : CHRISTA.MEYSSEMAN@BESOX.BE | 050 63 07 90

VANESSA BIL : VANESSA.BIL@BESOX.BE | 050 63 07 01

KATRIEN VAN DEN BRUAENE : KATRIEN.VAN.DEN.BRUANE@BESOX.BE | 050 63 07 23

FREDERIEK MOBOUCK : FREDERIEK.MOBOUCK@BESOX.BE | 050 63 07 93

KARIN PYFFEROEN : KARIN.PYFFEROEN@BESOX.BE | 059 44 70 25

BAYAUXLAAN 12 | 8300 KNOKE-HEIST

JACOBSENSTRAAT 7 | 8400 OOSTENDE

besox, bij ons zijn de extra's standaard

INDIEN U EEN OFFERTE WENST VOOR UW LOONADMINISTRATIE KAN U STEEDS VRIJBLIJVEND CONTACT OPNEMEN
MET ONZE COMMERCIELE VERANTWOORDELIJKE IN OOSTENDE VOOR EEN GESPREK OF EEN PRIJSOFFERTE:

HEIDI VANOOTEGHEM : HEIDI.VANOOTEGHEM@BESOX.BE | 0499 94 07 62

VLAAMSE VISVEILING nv

ZEEBRUGGE & OOSTENDE

3 maal per week het aanvoerpunt voor verse vis in Vlaanderen

Afdeling Zeebrugge

Noordzeestraat 201
8380 Zeebrugge

Tel: +32 50 55 99 33

Fax +32 50 54 50 18

Afdeling Oostende

Maritiemplein 1
8400 Oostende

Tel: +32 59 33 90 90

Fax +32 59 34 08 98

@: info@vlvis.be • Web: www.vlvis.be

Aanvoerwaarde opmerkelijk beter in maand mei 2017

AANVOER

In de maand mei werden in totaal 1.229 ton visserijproducten aangevoerd door Belgische vaartuigen in Belgische havens, dit is 26 ton meer dan in mei 2016. Hiervan kwam 819 ton terecht in de vismijn van Zeebrugge (+14%) - waarmee het aandeel van Zeebrugge 67% bedraagt - en 395 ton belandde in Oostende, wat overeenstemt met 32% van de totale aanvoer (-8%). In Nieuwpoort werd 15 ton visproducten aangevoerd.

De aanvoer van demersale vissoorten bedroeg 1.155 ton, wat goed is voor 94% van het algemeen totaal.

De aanvoer van schol daalde met 8% tot 381 ton terwijl de aanvoer van tong met 4% steeg tot 160 ton. De aanvoer van kabeljauw steeg met 16% tot 56 ton en de aanvoer van garnaal steeg tot 10 ton.

AANVOERWAARDE

De totale aanvoerwaarde gerealiseerd door Belgische vaartuigen in Belgische havens bedroeg 4,94 miljoen euro, een stijging met 6% t.o.v. mei 2016.

De demersale vissoorten brachten 4,57 miljoen euro op, een stijging van 4%. Dit komt overeen met 93% van de totale aanvoerwaarde (-1%).

De besomming voor tong daalde met 3% van 2 miljoen euro in mei vorig jaar tot 1,93 miljoen euro dit jaar. Tong was dus goed voor 39% van de totale besomming (-4%).

Voornaamste stijgers waren kabeljauw € 134.000 (+3%), tarbot € 311.000 (+26%), tongschar € 294.000 (+10%), schartong € 41.000 (+47%), zeeduivel € 586.000 (+69%) en garnaal € 123.000 (+99%).

Soorten die het iets minder deden waren schol € 656.000 (-6%), tong € 1.932.000 (-3%), rog € 261.000 (-4%) en griet € 102.000 (-7%).

PRIJZEN

De gemiddelde visprijs bedroeg in mei 4,02 euro/kg, een toename met 4%. In de vismijn van Zeebrugge bedroeg de gemiddelde prijs 3,93 euro/kg (-0,5%), in Oostende werd gemiddeld 4,09 euro/kg betaald (+11%). De visserijproducten in Nieuwpoort brachten gemiddeld 6,81 euro/kg op (-24%). Deze daling in Nieuwpoort is voornamelijk toe te schrijven aan de grotere niet dagdagelijkse aanvoer in mei.

De gemiddelde prijs van de demersale vissoorten steeg met 3% tot 3,96 euro/kg. Voor kabeljauw werd 11% minder betaald: 2,40 euro/kg.

Stijgers ↑			Dalers ↓		
Soort	Ton	%	Soort	Ton	%
Schelvis	23	+24%	Wijting	8	-40%
Kabeljauw	56	+16%	Steenbolk	3	-62%
Tong	160	+4%	Schol	381	-8%
Tarbot	32	+40%	Bot	20	-38%
Tongschar	68	+24%	Schar	10	-52%
Schartong	34	+68%	Griet	12	-13%
Rode Poon	27	+18%	Rog	150	-9%
Zeeduivel	64	+81%			
Hondshaai	48	+5%			
Garnaal	10	+72%			
Langoustines	11	+39%			
Sint-Jakobsschelpen	23	+9%			
Inktvissen	15	+81%			

Tabel 1: Evolutie aanvoer demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. dezelfde maand 2016

Tong: Volgende prijzen in euro/kg werden bekomen per grootteklasse:			
Grootte Klasse	Mei 2016	Mei 2017	Evolutie
1	20,79	17,68	-15%
2	19,15	16,41	-14%
3	14,66	13,12	-11%
4	13,47	11,82	-12%
5	9,02	9,23	+2%
Totaal	12,90	12,06	-6%

Tabel 2

N.V. LEMAHIEU H.K.
Oude Vaartstraat 4 - 8730 Beernem
☎ (050) 25 04 80 - Fax (050) 78 19 68
info@lemahieu.eu - www.lemahieu.eu

**THERMO - ISOLERENDE VERPAKKING
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN VOOR:**

verse vis en viswaren
vers vlees en vleeswaren
groenten en fruit
zuivelproducten
diepvriesproducten
breekbare mechanische, elektrische of
precisie-instrumenten
het groeperen van borden potten en bekers in glas,
plastic of aardewerk (paletten)
pootbakjes voor horticuultuur en tuinbouw
isolatieplaten

**ALLE TOEPASSINGEN
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN**

Kaai 250A- Voorhavenlaan 84 - B 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 255 58 00 - Fax +32 (0)9 251 69 84
e-mail: info@werkhuisen-ketels.be

**OFFICIEEL HOOFDVERDELER CUMMINS MARINE MOTOREN
SERVICE CENTER CUMMINS MARINE**

Plaatsen van dieselmotoren tot 3000 pk
Afbouwen van nieuwbouwschepen
Scheepslift tot 300 ton en 13 m breed
Alle scheepsherstellingen boven de waterlijn
Schroeven - Schroefassen - Roeren
Plaatsen van straalbuizen
Alle plaat- en laswerken
Alle draai- en freeswerken

VJ n.v.

Tel. 050 54 45 41
Fax 050 54 58 37

Scheepsherstelling
Afwerking nieuwbouwschepen
Metaalconstructie
Draai-, frees- en schaafwerk
Inox- en aluminiumconstructie
Verhuur telescopische kranen

SDS n.v.

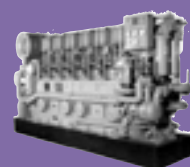
Tel. 050 54 51 78
Fax 050 55 03 67

Leveren, plaatsen en herstelling van:
alle dieselmotoren,
keerkoppelingen, pompen
en compressoren e.a.
ABC-dealer
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingswerk

Bureel - Werkplaatsen:

Boomkorstraat 7/8 - 8380 ZEEBRUGGE
GSM 0477 41 20 93
24u/24u

De prijs voor schol steeg met 1% tot 1,72 euro/kg. Per klasse 1-2-3-4 betaalde men respectievelijk volgende prijzen in euro/kg: 2,52 (-25%); 1,76 (-15%); 1,65 (-5%) en 1,44 (+10%).

Voor onze economisch belangrijkste vissoort tong noteerde men een gemiddelde prijsdaling met 6% tot 12,06 euro/kg.

Stijgers ↑			Dalers ↓		
Soort	Euro/kg	%	Soort	Euro/kg	%
Wijting	1,33	+16%	Kabeljauw	2,40	-11%
Steenbolk	0,75	+12%	Schar	0,70	-1%
Schol	1,72	+1%	Tong	12,06	-6%
Bot	0,83	+36%	Tarbot	9,66	-10%
Rog	1,74	+6%	Schartong	1,21	-12%
Ponen	1,53	+2%	Tongschar	4,35	-11%
Garnaal	11,85	+16%	Zeeduivel	9,22	-7%
Zeekat	3,94	+60%	Hondshaai	0,38	-2%
			Langoustines	7,86	-1%

MV ■ Tabel 3: Evolutie prijzen demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. zelfde maand 2016

bvba **SNAUWAERT JOËL**

- ✓ MARINE CONSTRUCTIE EN REPARATIE
- ✓ ALLE SCHEEPSHERSTELLINGEN
- ✓ ONTWERPER + PRODUCTIE ECOROLL
 - Minder brandstofverbruik
 - Minder bodemberoering
 - Minder slijtage

Kotterstraat 93 - 8380 Zeebrugge
Gsm 0475 74 50 79
E-mail: joels@pandora.be

Vergelijkende zeevisserijstatistiek

Mei 2016-2017

		05/2016			05/2017		
		KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
Demersaal	SCHELVIS	18.865	24.624	1,31	23.417	30.631	1,31
	KABELJAUW	48.195	130.086	2,70	56.056	134.439	2,40
	KOOLVIS	684	919	1,34	4.525	4.848	1,07
	WIJTING	13.625	15.659	1,15	8.125	10.845	1,33
	POLLAK	1.991	7.876	3,96	2.725	9.044	3,32
	LENG	2.661	7.788	2,93	2.394	5.488	2,29
	TORSK	50	9	0,19	16	2	0,12
	HEEK	1.978	4.257	2,15	6.033	11.511	1,91
	STEENBOLK	8.983	5.988	0,67	3.400	2.548	0,75
	SCHOL	414.694	702.966	1,70	380.659	656.001	1,72
	BOT	32.011	19.548	0,61	19.679	16.238	0,83
	SCHAR	21.667	15.366	0,71	10.409	7.241	0,70
	TONG	154.701	1.996.248	12,90	160.318	1.932.918	12,06
	TARBOT	22.985	247.180	10,75	32.209	311.092	9,66
	GRIET	13.432	110.042	8,19	11.675	102.036	8,74
	TONGSCHAR	54.456	267.521	4,91	67.718	294.288	4,35
	SCHARRETONG	20.061	27.543	1,37	33.681	40.596	1,21
	HEILBOT	144	1.803	12,52	336	4.008	11,93
	HONDSTONG (WITJE)	7.413	13.153	1,77	12.341	16.327	1,32
	ROGGEN	25	52	2,07	98	64	0,65
	RODE POON	22.861	39.477	1,73	26.974	46.058	1,71
	GRAUWE POON	1.136	274	0,24	1.710	810	0,47
	ENGELSE POON	4.231	2.530	0,60	3.491	2.418	0,69
	ZEEWOLF	2.959	11.365	3,84	4.781	11.951	2,50
	ZEEDUIVEL	35.078	347.043	9,89	63.502	585.511	9,22
	KONGERAAL	1.391	2.070	1,49	1.041	1.380	1,33
	ROODBAARZEN	4	5	1,19			
	MUL	6.413	20.576	3,21	4.592	17.430	3,80
	ZEEBAARS	1.518	19.622	12,93	635	8.463	13,33
	HAAIEN ALG.	655	173	0,26	1.080	326	0,30
	ANDERE DEMERS.	750	1.792	2,39	1.109	790	0,71
	GROOTOOGROG	4.255	4.796	1,13	5.200	6.392	1,23
	STEKELROG	83.951	116.369	1,39	47.750	72.800	1,52
	BLONDE ROG	65.798	131.159	1,99	73.052	147.418	2,02
	ZANDROG	11.612	18.645	1,61	23.521	33.832	1,44
	GOLFROG	5	13	2,56	23	39	1,72
	ZANDTONG	2.402	20.451	8,51	1.161	8.555	7,37
	PIETERMAN	1.137	6.037	5,31	330	1.476	4,47
	LIPVISSSEN	172	88	0,51	192	89	0,46
	PALING	3	27	9,04			
	ZONNEVIS	3.009	17.664	5,87	2.457	14.977	6,10
	ZWARTE ZEEBRASEM	21	20	0,95	96	89	0,93
	HONDSHAAL	46.140	17.983	0,39	48.452	18.364	0,38
	KATHAAI	4.869	3.002	0,62	8.204	3.918	0,48
	DUNLIPHARDER	8	8	1,03	9	19	2,08
	ATL. ZALM			1	4	60	15,00
	Subtotaal	1.138.999	4.379.814	3,85	1.155.180	4.573.329	3,96
Pelagisch	HORSMAKREEL	4.308	1.444	0,34	214	84	0,39
	HARING	27	23	0,86	1	0	0,16
	MAKREEL	549	1.013	1,84	469	935	1,99
	GEEP				4	3	0,71
	SARDINE	87	202	2,32			
	Subtotaal	4.971	2.681	0,54	688	1.023	1,49
Schaaldieren	GARNAAL	6.047	61.623	10,19	10.366	122.807	11,85
	LANGOUST.(GEH.)	8.161	64.360	7,89	11.349	89.176	7,86
	LANGOUST.(ST.)	3.583	27.714	7,73	3.843	29.532	7,68
	NOORDZEEKRAB	665	491	0,74	573	468	0,82
	ZEEKREEFT	30	269	8,96	182	2.536	13,94
	ANDERE SCHAALD.	589	148	0,25	104	66	0,63
	KRABBENPOTEN	3.701	13.219	3,57	4.682	13.765	2,94
	Subtotaal	22.776	167.823	7,37	31.099	258.351	8,31
Weekdieren	ST.JAKOBS-SCH.	20.556	62.813	3,06	22.523	68.580	3,04
	PIJLINKTVISSEN	859	9.768	11,37	559	4.680	8,37
	ZEEKAT	5.421	13.360	2,46	5.088	20.032	3,94
	OCTOPUSSEN	2.017	2.705	1,34	9.420	7.317	0,78
	WULK	7.186	6.874	0,96	4.864	5.675	1,17
	Subtotaal	36.039	95.521	2,65	42.454	106.283	2,50
Totaal		1.202.785	4.645.840	3,86	1.229.421	4.938.986	4,02

Gecumuleerde vergelijkende zeevisserijstatistiek (2016-2017)

		JAN-MEI 2016			JAN-MEI 2017		
		KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
Demersaal	SCHELVIS	72.206	123.272	1,71	66.109	113.297	1,71
	KABELJAUW	202.348	603.981	2,98	135.704	394.653	2,91
	KOOLVIS	2.007	3.117	1,55	5.328	6.284	1,18
	WIJTING	234.239	227.151	0,97	128.475	135.220	1,05
	POLLAK	30.234	97.060	3,21	15.366	56.577	3,68
	LENG	27.833	58.824	2,11	13.726	34.523	2,52
	TORSK	87	20	0,23	46	12	0,26
	HEEK	5.718	13.682	2,39	26.396	47.882	1,81
	STEENBOLK	227.958	143.658	0,63	210.618	137.538	0,65
	SCHOL	2.132.884	3.403.341	1,60	1.807.523	2.855.628	1,58
	BOT	135.045	89.954	0,67	75.486	60.961	0,81
	SCHAR	126.783	91.850	0,72	63.752	50.673	0,79
	TONG	1.109.483	12.521.917	11,29	904.948	9.513.464	10,51
	TARBOT	128.140	1.384.792	10,81	151.426	1.460.063	9,64
	GRIET	119.530	813.408	6,81	114.910	815.458	7,10
	TONGSCHAR	279.266	1.576.010	5,64	245.758	1.221.782	4,97
	SCHARRETONG	72.496	150.506	2,08	120.114	242.128	2,02
	HEILBOT	320	4.345	13,58	557	6.777	12,17
	HONDSTONG (WITJE)	48.694	90.972	1,87	45.609	70.592	1,55
	ROGGEN	10.460	22.666	2,17	298	575	1,93
	RODE POON	547.663	586.305	1,07	697.265	917.776	1,32
	GRAUWE POON	5.631	1.273	0,23	6.982	2.408	0,34
	ENGELSE POON	179.886	97.948	0,54	177.798	125.214	0,70
	ZEEWOLF	6.613	26.564	4,02	5.103	13.192	2,59
	ZEEUVEL	181.584	1.867.304	10,28	273.762	2.673.154	9,76
	KONGERAAL	24.501	26.870	1,10	25.947	29.131	1,12
	ROODBAARZEN	4	5	1,19			
	MUL	64.763	278.313	4,30	39.309	173.898	4,42
	ZEEBAARS	14.984	172.172	11,49	11.530	121.565	10,54
	KATHAAIACHTIGEN	162.465	113.203	0,70	40	40	1,00
	HAAIEN ALG.	1.991	1.011	0,51	3.915	2.218	0,57
	ANDERE DEMERS.	3.277	5.308	1,62	3.204	3.316	1,04
	GROOTOOGROG	16.506	31.046	1,88	15.079	27.266	1,81
	STEKELROG	212.231	454.074	2,14	165.819	372.566	2,25
	BLONDE ROG	177.977	467.200	2,63	213.261	557.381	2,61
	ZANDROG	35.992	80.946	2,25	50.964	103.622	2,03
	GOLFROG	612	1.548	2,53	23.809	55.961	2,35
	ZANDTONG	20.115	152.894	7,60	37.177	212.984	5,73
	PIETERMAN	6.972	41.647	5,97	7.953	40.809	5,13
	LIPVISSSEN	3.111	2.059	0,66	1.754	1.005	0,57
	PALING	3	27	9,04	3	24	7,98
	ZONNEVIS	7.809	51.904	6,65	7.495	52.866	7,05
	ZWARTE ZEEBRASEM	7.116	6.092	0,86	4.066	4.116	1,01
	HONDSHAAL	139.435	56.919	0,41	307.302	160.280	0,52
Demersaal	KATHAAI	19.154	19.883	1,04	28.107	15.584	0,55
	DUNLIPHARDER	23	51	2,20	17	35	2,03
	ATL. ZALM	2	12	5,84	17	232	13,63
	Subtotaal	6.806.151	25.963.104	3,81	6.239.827	22.890.732	3,67
Pelagisch	HORSMAKREEL	24.155	10.328	0,43	11.644	6.581	0,57
	HARING	14.737	6.037	0,41	3.710	1.602	0,43
	MAKREEL	21.950	31.622	1,44	4.729	8.484	1,79
	SPROT	45	64	1,43			
	GEEP				4	3	0,71
	SARDINE	414	916	2,21	107	254	2,37
	Subtotaal	61.301	48.967	0,80	20.194	16.924	0,84
Schaaldieren	GARNAAL	19.425	190.933	9,83	29.181	302.569	10,37
	LANGOUST.(GEH.)	32.236	254.647	7,90	37.094	282.160	7,61
	LANGOUST.(ST.)	8.622	75.050	8,70	8.531	75.079	8,80
	NOORDZEEKRAB	1.433	1.108	0,77	976	779	0,80
	ZEEKREEFT	364	3.713	10,20	534	6.402	11,99
	ANDERE SCHAALD.	2.568	983	0,38	2.438	1.675	0,69
	KRABBPOTEN	13.407	57.040	4,25	15.162	62.312	4,11
	Subtotaal	78.055	583.474	7,48	93.916	730.976	7,78
Weekdieren	ST.JAKOBS-SCH.	274.903	856.681	3,12	225.439	712.916	3,16
	PIJLINKTVISSEN	68.178	475.950	6,98	118.237	650.764	5,50
	ZEEKAT	570.826	1.687.057	2,96	289.275	1.235.034	4,27
	OCTOPUSSEN	12.486	15.814	1,27	48.598	41.454	0,85
	WULK	28.480	29.587	1,04	33.218	46.221	1,39
	STEUR				4	21	5,31
Totaal		7.900.380	29.660.634	3,75	7.068.708	26.325.042	3,72

CIJFERS VERSTREKT DOOR DEPARTEMENT LANDBOUW EN VISSERIJ - ZEEVISSERIJ

BNP PARIBAS FORTIS

Ketting & rubber bollen
Visserijbenodigdheden
Metaalconstructie
Herstelling en onderhoud

Zeebrugge (8380), Marcus Gerardsstraat 12 - Tel 050/54.48.33 - Fax 050/54.79.11

Zeebrugge (8380), Kotterstraat 42 - Tel 0473/65.02.37 - Fax 050/54.79.11

Oostende (8400), Ankerstraat 24 - Tel 0475/30.39.87 - Fax 050/54.79.11

PUBLICITEIT

Met dank aan onze adverteerders

p. 2 Vebatrans
p. 2 BMT Surveys
p. 2 Padmos
p. 4 VVC Equipment
p. 4 Stedelijke Vismijn Nieuwpoort
p. 6 Kramer machines
p. 6 OceanSat
p. 6 Marelec
p. 8 Bema
p. 8 Van Eygen brandstoffen
p. 8 Vanquathem-Lombaerts-Eggermont

p. 26 Besox
p. 26 Vlaamse Visveiling Zeebrugge & Oostende
p. 28 Lemahieu verpakking
p. 28 Ketels werkhuisen
p. 28 Gardec
p. 29 Joël Snauwaert mariene constructies
p. 32 BNP Paribas Fortis
p. 32 Aconstruct
achterblad 3 Zeevissersfonds-Previs
achterblad 4 Radio Holland